

20120

വിദ്യാഭിവാഞ്ചിനി

വിജയ വിവരം

1	മാഗളം-	225
2	തിരുനാൾമാഗളം	'
3	ധനമാത്രം	273
4	പ്രേമംഗതിന്റെ ഉൽക്കർഷ ത്തിനുള്ള ചേതുകൾ	276
5	സ്വപ്നകൃഷ്ണ	279
6	കേരളത്തിലെ പുരത്തറവിതക ടംബലിവിത	281
7	പ്രേമത്തിന്റെ വിദ്യാഭയജിവിത	285
8	ധരണീദേവി	289
9	പുരാതനാത്മനമുദയം	291
10	വിശ്വവിശ്വതമയ ജിഹ്വപുത്ര കംഗംഗതി	296
11	പ്രേമം	298
12	പുണ്യ പുണ്യം	303

വിദ്യാഭിവാദിനി മാസികക്കു ഒരുക്കപ്പെട്ടതേ വരിസംഖ്യ അടച്ചിട്ടുള്ള പലതടേയും വരിസംഖ്യ അവസാനിച്ചിരിക്കുന്നു. അഞ്ചുവിലും തപാലിലും ചാർജ്ജുകൾ കൂട്ടിയിരിക്കുന്നതുകൊണ്ട് വി. പി. അയക്കുന്നത് വരിക്കാർക്കു വലിയനഷ്ടമാണു. അടുത്തുതന്നെ രണ്ടാം മൂന്നാം നാലാം രൂപാ വരിസംഖ്യകൊടുത്ത് വരുന്നതുകൊണ്ടു വരിസംഖ്യയുള്ള ഈ മാസികകൊണ്ട് പൊതുജനങ്ങൾക്കു പ്രയോജനമുണ്ടെന്ന് അനുഭവപരമായിട്ടുള്ളതാണ്. വരിസംഖ്യയിൽനിന്നുള്ള ടെമാനവപരിക്ഷാർ ഈ ലക്കംകീഴിൽ ഉടൻ അടുത്തഭരണഭരണങ്ങളുള്ള വരിസംഖ്യ ലംഘനമായ ഒരു രൂപാ-മണിയർദ്ധനയിലായെത്തുമെന്നുവിശ്വസിക്കുന്നു. ഒരുപക്ഷേപം വരിസംഖ്യയിൽ കുറഞ്ഞു അയയ്ക്കുന്ന മണിയർദ്ധനയെ സഹിക്കുന്നതല്ല. എന്ന് മാനേജർ.

പുരാനസഞ്ചിക.

(അപ്പോദപുരാനങ്ങൾ)

പ്രസാധകൻ വള്ളത്തോൾ നാരായണമേനോൻ.

നായർ, ഏ വലിച്ചത്തിൽ ഏ ഫാറംവീതമുണ്ടുമാസത്തിലൊരിക്കൽ പ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്നത്. പണ്ഡിതനും പാമനും ഒരുപോലെ സിദ്ധിക്കാത്ത വിധത്തിലും പുരാനകർത്താവിന്റെ ഉദ്ദേശം സഫലമാകത്തക്കവിധത്തിലും പട്ടങ്ങളും പ്രധാനമായി ഗദ്യങ്ങളും ഇടകലർന്നുവരികൊണ്ടുള്ളതായിട്ടുള്ളതു, വള്ളത്തോൾ നാരായണമേനോൻ അവർകളുടെ തത്ത്വമായ ശ്രീധർമ്മനാമപുരാനം ഒന്നാലക്കം പുറപ്പെടുവിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു. ഒരു കൊല്ലത്തേക്കു മുമ്പേ വരിസംഖ്യ ൨ ക. ഓരോലക്കത്തിനും ൧ ക. ൨ ണ. വീതം. തപാൽ ചാർജ്ജുപറമേ.

മാനേജർ, ബി. വി. ബുക്കുഡിപ്പോ—തിരുവനന്തപുരം

തയാർ!

തയാർ!!

പുതിയതും ഭേദഗതിചെയ്തതുമായ പലനിയമസംരംഭങ്ങളും അടങ്ങിയ

൧൦൯൭ - ൦൧൦൯൭

വിദ്യാഭിവാദിനി ഡയറി.

വിചിത്രമായ ബന്ധം, ഒരുങ്ങിയ സൈസ്സ്, മിനുസവും കട്ടിയുമുള്ള കടലാസ്സ്. മദ്രാസ് ഡയറികളുടെ മാതൃകയിൽ ബട്ടൻ, പെൻസിൽ ഇവകളോടുകൂടിയതു ൧-ാംതരം ൧-ക്ക് വില രൂ. ൧. കാലിക്കോബയൻറുചെയ്ത ൨-ാംതരം ൧-ക്ക് ൧൧. കാൽബന്ധൻറുചെയ്ത ൩-ാംതരം ൧-ക്ക് ൧൨. ഈ ഡയറി സ്വന്തം വക്കീലിനെപ്പോലെ സഹായിക്കുന്നതാണ്. ഞങ്ങളുടെ ഡയറിയുടെ ഗുണം മാനുവൽക്കുറവുമുള്ളതാകാൽ വിസ്തരിക്കുന്നില്ല. ഓരോതരത്തിനും പത്തുനൂറു കമ്മീഷനുകൊടുക്കപ്പെടും. എസ് എസ്- റി. റെഡ്യാർ & സൺസ്

വി. വി. ലുസ്—കൊല്ലം.

C. R. Ruwara
A. V. College

Quilon

വിദ്യാഭിവാഞ്ഛിനി.

“വിദ്യാധനം സർവ്വനാൽ പ്രധാനം.”

20120

പുസ്തകം ര. } ഹാൻഡ്. തുലാം. } ലക്കം വ.

മംഗളം.

നാളികാക്ഷന്റെ നാഭീസരസിജഹ്വരായാൽ ഭൂതമാലപീഠസത്തെ
 ഷാളംമാധുര്യമേറും കവിതകളുചിതാത്മോൽബന്ധം ചാത്തിയെങ്ങും
 കേളിപ്പെട്ടുള്ള നന്മാസികയിതു ബഹുധാവിശ്വവിദ്യാത്മികരംഭം
 കേളിക്കുള്ളൊരനുജായ് വിവസുക സുചിരം വിഷ്ണുദേവപ്രസാദാൽ.

റവി എൻ. നാണപിള്ള ആശാൻ

മഹാരാജാ തിരുമനസ്സിലെ നര-ാമത്തെ
 ആട്ടത്തിരുനാൾ മംഗളാശംസ.

സ്വപാജ്യം സ്വപരാജ്യത്തിന്നു സമമായത്തും സുകൃതിയി-
 ല്ലരാജൈകസ്വാത്മപ്രകൃതിതരുമുലം നൃപതിയെ
 നിരാതങ്കംമേലും നിരവധിദിനം വഞ്ചി വസുധാ-
 വരാഭോമത്തയ്യിൻ വരനിലയിൽ വാഴിക്കണമജൻ.

കവിതിലകൻ ഉജ്ജ്വൽ ഐസ്. പരമേശ്വരയ്യർ.

സുഖാലുരൂപതും നാലും
 തികഞ്ഞ കരുണാനിധി
 ചിരപ്രജകളുപ്പോറാൻ
 വരുന്നൽക്കണമീശപരൻ.

ദിവാൻ ബാലകൃഷ്ണൻ ഐ. ഗോവിന്ദപ്പിള്ള.

അൻപാൽനാലൊൻപതാണ്ടായ് നലമൊടുപചരി-

മൃഗമിരതപത്തിൽമുൻപേ

സന്ധാദിച്ഛോരഭൂപ്പർ മുഴുവനമകല-

ത്താക്കി മുലർക്കുജ്ജ്വൽ

വൻപാളം പ്രേമമോടെ ദൃഢതരമനുരഞ്ജിപ്പു

നീ വഞ്ചിമാതേ!

നിൻപാതിപ്രത്യനിഷ്ഠാരതി നിരവധിയാമ്പ്

നിൽക്കണേ നിഷ്പൂളങ്കം.

പട്ടം എൻ. കൊച്ചുളണ്ണപിള്ള എം. എ.

ധർമ്മത്താൻ ധരണീന്ദ്രനായവരരിച്ചാരുമാരാധ്യമാം

കർമ്മത്താൽ കവികല്പമപ്പങ്ങളകലത്താക്കിപ്പരോഭിച്ചിട്ടും

മർമ്മത്താഗ്രണി മൂലഭൂപനിനിയും ഹൃദയാണ്ടുനിർബ്ബാധമാം

ശർമ്മത്തോടു ഭരിപ്പതിന്നു പരചിദ്രൂപൻ പ്രസാദിക്കണം.

അഴകത്തു പത്മനാഭക്കുറുപ്പ്

“ധർമ്മനമ്മുടെവംശദൈവത”മിതിപ്രാചീനമുദാവചോ

മർമ്മമുന്നവഴിക്കുനിഷ്പാടമായ് സാധിക്കുമെൻതമ്പുരാൻ

ധർമ്മക്ഷോണി, ചിരം ഭരിച്ചമരുവാൻശ്രീപത്മനാഭൻസദാ

ശർമ്മാധികൃമണച്ചിടട്ടെ, ഭഗവാൻലക്ഷ്മിക്കാക്ഷാഞ്ചിതൻ.

സരസകവി മൂലർ എ. ഡി. പത്മനാഭപ്പണിക്കർ.

യദ്രീപാഗ്രേപ്രജാനന്ദനനടനചിലാസൈരഭാരതൈശ്വര്യേണ
നദ്രൂപാഭം മിഥോമത്സരകലുഷധിയെഴു പ്രാഞ്ചതോവഞ്ചിരഞ്ജം
തന്മൂലക്ഷാപരതാം, കൃതസകലകലാശാണസംശുദ്ധിയതം
സോപാദ്രേനോസാസാഗംജനിസതതം ധാതുതേസധാതുതതം.

നൃപസ്ത്രതസ്ത്രോദ്വേതാരുണ്യ
മഹാശ്വതുഷ്ഠിച്ഛിതമോഹിസദ്യുഃ
സരബ്ധയത്സുദനന്തഭാഗ്യ
ഫലായിതംരാജശതാഭിഷേകം

കര്യങ്ങൾ നീലകണ്ഠപ്പിള്ള.

ശ്രീമാൻശ്രീമൂലകക്ഷാശതമവനിതപോൽരൂപപംസരപം
ക്ഷേമാധികൃഷ്ണനങ്ങൾക്കനവരതമുദിച്ചുവേണാടുവാഴാൻ
ശ്രീമാനുള്ള നന്താചയമടിതളംപത്മനാഭ പ്രഭോ! നീ
സീമാതീതാനുകമ്പാമൃതലഹരിപൊഴിക്കണമിത്തമ്പുരാനിൽ.

വിചാൻ ജി നന്ദം.

വേണാട്ടിന്നുവിശേഷം, വിരയെഴും നീതിജ്ഞമന്തർജ്ജിതൻ
കാണാറുകിയദൈവമച്ഛതപദാംഭോജാതഭംഗായിരൻ
തുണാച്ചുതുയശോഹൃത്തതി, നിവിധം ശോഭിക്കുമുലകൻ
നീണാൾവാഴണമേധരിത്രിയിലലംസൗഭാഗ്യഭാഗ്യാനപിതം.

ചെറുകോൽ എൻ. കൊച്ചുപിള്ളക്കുറുപ്പ്.

കുടിനശ്രീമുലകുടിതിവരിവൃഷഃപുണ്യനിവരൈഃ
കലാസംപ്രാതീതേവയസിക്രതപാദഃപ്രവേതി
കലേശോഭ്യൽകീർത്തിഃകലിതജനതാനന്ദഭരണഃ
കലംകാപേതാത്മാവിലസതുമുദാചന്ദ്രമിഹിരം.

എം. ചക്രപണിചാതുർ.

കീർത്തിപ്പുപ്പുണ്ടാർമാർത്തിപ്പുതമഗുരമലശ്രീവിലാസോദയത്താ-
ലാർത്തിക്കുനംവരത്തിശ്രിതജനതതിയിൽസാദ്രമോദംവളർത്തി
പേന്തുംമേൽതാപമേശാതലിവൊടുക്കുമാംപത്രജാലാപരത്തി
കാത്തിടുംമുലാജ്ജേശാസുരതരവിങ്ങരൊന്നാൾ വാണിഭേരം.

ററി. വി. അഗസ്റ്റീൻ ഫെർണാൻഡസ്.

സീമാതീതഗുണങ്ങളാലവനിയിൽ സീതാപതിക്കൊത്തവൻ
ശ്രീമാൻശ്രീവതിപാദഭക്തനമൻ ശ്രീമുലധാത്രിധവൻ
പൂമാതിൻകളിംഗദായ് പുകൾപുരാപേറ്റുന്നപേർകൊണ്ടൊരി-
ബ്ദുമാന്യസ്ഥിതിയിൽ ഭിച്വുവളരെക്കാലംവിളങ്ങേണമെ.

പേരകത്തു കെ. രാമൻപിള്ള.

ലാവസ്ത്രംകുറവില്ലൊത്തതമരോ ലാമിച്ചുപോയിടുകി-
ല്ലാവശ്യപ്പെടുവോക്കുജീവനവുമാമുത്തും കൊടുക്കുംസദാ
പുവവൻറെ പിതാവകത്തു, മതുകൊണ്ടുംഭോധിസാദശ്രമു-
ള്ളിവവൻതിരുമേനി താഴ്ചകലരാതെന്നും വിളങ്ങേണമെ!

നാട്ടകം പി. രാമൻപിള്ള.

അലസ്ത്രംലവമേശിടാതെ മുറുപോൽ ശ്രീവഞ്ചിരാജ്യത്തെയി-
ക്കാലത്തിന്നനുരൂപമായനിലയിൽ പ്രാതിപ്പെടുത്തിപ്പും
മാലാറിപ്പരിപൂർണ്ണിച്ചേർത്തുരേണം ചെയ്യുന്നരാജേശ്വരൻ
“മുലക്ഷാമമണൻ”ജയിക്കു നുകലശ്രീപുണ്ടൂമെചിരം.

എ. അബ്ദുള്ളാൻകട്ടിവെട്ടൂർ.

കാണം ഹിന്ദുജനത്തിനുണ്ടു, പെരുനാൾ നസ്രാണികൾക്കു, വിധം
 ഉറന്നന്മാർക്കിടമകൃസ്തുസ്സു, മുഹറം മുസ്ലിംജനങ്ങൾക്കുതാൻ
 കാണപ്പെട്ട സമസ്തലോകസുദിനം മുഹർക്ഷ്യാനാണവ-
 ഞാനെത്തിനിടയില്ല മുഖമിതുപോൽവെത്തിച്ചുവലിക്കണം.

ആർ വാസുദേവൻകന്തഃ

മുരന്തകനിരന്തസദിനയഭക്തിയുക്തഃപ്രജാ-
 ഹൃദതരനിരന്തപ്രഥിതരക്ഷണാനന്ദഃ
 ജ്ഞാനംവസുന്ധംവധിസുഖേനജീയാൽപരം
 പ്രശാന്തരഃകാമപ്രകൃതിമുഖഭൂപാലകഃ.

ആർ. കൃഷ്ണൻ കണിയാർ.

താരാർമാതിരിയെത്തക്കകളർമുഹൂർത്തവുംതമ്പുരാൻതെരുകാൽത്താ-
 ലാധിയ്ക്കുന്നരാജാനപയമകടമഹാരത്നമീമുഖഭൂപൻ
 താരാനാഥപ്രതാപപ്രചുരിമതിരളംകീർത്തിയേററപരത്തി-
 പ്പാരാഭാരോത്സാഹാദികളൊടുവിജയിക്കണമാസോമസ്സയും.

വൈദ്യൻ കെ. ബാലകൃഷ്ണപിള്ള.

വഞ്ചികുമാരപക്ഷുമാക്ഷീനിടിലതിലകമായ്സ്സജ്ജനാംഭോജപാളി-
 ക്കഞ്ചൊതാദിത്രനായിക്ഷിതിവരമകടാമുഖ്യസദതമായി
 അഞ്ചിടുംമുഖഭൂമീശ്വരനുഭവതിതനാളേവമാകല്പകാലം
 ചെഞ്ചെമ്മലോകർമ്മാഷിപ്തനകൃപയന്നയ്ക്കട്ടെശ്രീപത്മനാഭൻ.

ഗോവിന്ദൻ വൈദ്യൻ.

വിദ്യാഭ്യാസപ്രചാരപ്പരമതകരുമാറുള്ളകൃത്യങ്ങൾചെയ്തി-
 ട്ടുദ്യോഗഘോഷികാട്ടിപ്പറമ്പുജനമനംചുട്ടചട്ടത്തെനീക്കി;
 പ്രദ്യോതദവഞ്ചിതരാജാനപയനവംശിശോഭഷണംമുഖഭൂപൻ
 ചദ്യോതാഭൻജയിക്കുന്നിതുസുധിസുചിരംകാക്കണേ!വഞ്ചിരാജ്യം.

മുതുകുളം കേ. സി. കാർത്യായനീശ്വര.

അൻപൊത്തിയിളകാത്തിട്ടന്നമനുജാധീശേശനെൻതമ്പുരാ-
 നൻപത്തൊൻപതുമഞ്ചുമിന്നതിരനാൾനീചേർത്തുവക്ഷീപതേ!
 നിൻപത്തേഗതിയെന്നറച്ചമരുമീവഞ്ചിശ്വരനല്ലാപും
 തുൻപത്തിനിടയാക്കിടാതെപുരുഷായസ്സന്തികയ്ക്കേണമേ.

എം. എസ്സ്. നീലകണ്ഠയ്യർ

നാനാസൽഗുണഗോഷ്ഠപുണ്ഡ്രകളായിട്ടും പ്രകാശത്തോടും
നാനാഭൂതഗണങ്ങളിൽ സുകരുണാപീയൂഷവർഷത്തോടും
പീനാതകമകറിയിക്കുവലയംകാക്കുന്ന സദ്വൃത്തനാം
മാനാർഹൻ ശുഭമുഖഭൂപതി മിരഭംഗ്രാവളങ്ങിടണേ.

അദ്ധ്യക്ഷൻ

എ. കെ. കുര്യൻ.

“നാട്ടിന്നു നന്മയളവെന്നി, വളർത്തി വാനോർ
നാട്ടിന്നു തുല്യമാർ മൂഴനുപാച” നിത്ഥം
പാട്ടിൽ പറഞ്ഞു ചെറുകുട്ടികളുപകഴ്ത്തും
രാട്ടിന്നു നിത്യസുഖമേകുക! പത്മനാഭാ!

പ്രമാണി

ടി- അയ്യപ്പക്കുട്ടിപ്പിള്ള.

മാലപ്ലംജനതയ്ക്കു ടിക്കിലനരാപത്തോടൊന്നിട്ടുവാൻ
കുലത്തൽ ശുഭാംനിവൃത്തിയുളവാക്കിട്ടും കൃപാവാരിധി
മൂലകുടുംഭങ്ങൾ സുഖാൽ തിരുവയസ്സാരാഗതാലോകരെ!
മാലറിന്നുറുപത്തിനാലിത! കടന്നിട്ടു. ; കൊണ്ടാടുവിൻ!

പ്രമാണി

പി ജി. കുറുപ്പ.

അവിദ്യാത്മി പ്രജത്തിൻ വിവിധതരവിഷാദങ്ങളേവേ വിടുത്തി
ബാലവിശ്രോതസ്സു ടിക്കുപടിഭവിക്കഭംപാത്തടത്തിൽ പ്പുരത്തി
സേവിപ്പോക്കുത്തരശ്രീയരളി അനുഭവനം വാണിടും വഞ്ചിഭൂപൻ
ഭൂവിൽ സൈപരം സുഖിക്കുന്നതിന്നു കനിവുണപത്മനാഭം പ്രിയശും.

പ്രമാണി

പരമേശ്വരവാർത്ത.

പാരിച്ചമോദമൊരുപോൽ പ്രജകൾക്കു നൽകി-
പ്പോരുന്ന മൂലമുപാലനിതേയിധത്തിൽ
പാരിന്നു നാരമനയുണ്ടി പരംവരയ്ക്കും
ഭൂരക്ഷയെ യുവിലസാൻ കനിവുളള ദൈവം.

പ്രമാണി

വൈദ്യൻ എം. എസ്. കൃഷ്ണൻ.

ജനാധിപതിമൊലിയും സുമതിവഞ്ചിരാജർഷിസ
ജനാധിപതിൽ മദ്ധ്യമായ് വിലസിട്ടു നശിക്കുപ്രിയൻ
അനായമനേകനാൾ കരുണയൊതു ഭൂകാക്ഷവാൻ
ജനാർദ്ദനനയയ്ക്കേ. നരസിംഹാക്ഷിയാൽ വീക്ഷണം.

പ്രമാണി

എൻ. രാമലയ്യനശ്ശരി.

ധർമ്മത്തിന്നെന്തൊരുമുഖമിയന്നരാമ
വർമ്മാഭിധാനനവനീശനിളാതലത്തിൽ
ശർമ്മനമുഷ്പലതിങ്ങണയിച്ചുദാര-
ധർമ്മങ്ങളൊത്തുവാറ്റുകാലമമന്നിടട്ടു.

പി. ജാനകിയമ്മ

ഈമന്നിൽപ്രജകൾക്കുവേണ്ടിസുഖ മാതൃജീവിച്ചുമേപ്പുണൊരി
ശ്രീമൂലംതിരുനാൾമാഹീശമണിയഃ ശ്രീരാമരാജനീതാ
കേമത്തോടടുപത്തിനാലുതിരുനാൾസമ്പൂർണ്ണമാകുന്നു;സ-
ലാമത്തോടിനിന്നുറുവർഷമിതുപോൽകൊണ്ടാട്ടമുണ്ടാകണം!!

ആർ വി. നായർ

മാലേതുമണയാതുഴി
പാലനംചെയ്തുപോരുമീ
മൂലമാട്ടചിരംവാഴാൻ
കാലകാലൻതൂണയ്ക്കു നേ.

പി. കെ- കുഞ്ഞുകൃഷ്ണപിള്ള.

മൂലഭൂപാലനിക്കുശ്ശാണി
പാലിച്ചെന്തെന്നിതേപിധം
മാലുചേരതമന്നീടാൻ
കാലകാലൻതൂണയ്ക്കു ണം.

കെ. എസ് കൊച്ചുപ്പുറം

നാരായണന്റെ പദതാരിലമേരുകേത്രാ
നീരാജനംനിയതപും നിയമനചെയ്യും
ശ്രീരാമവർമ്മകുലശേഖരമൂലഭൂപ
നോരായിരംസമകളുഴി ഭരിച്ചിടട്ടെ.

കെ കേശവൻ

നിരുപമനിരമൂലകുപ്പാവാൻജാതനായി-
ട്ടുപതുമമനാലും വെപ്പിപ്പോൾതികഞ്ഞു
തിരുപടിയിടമെന്നും വാഴുവാനീശ! പാരം
കരുണയൊഴിതുകാലം നി കടാക്ഷിച്ചിടേണം.

മുകുളയിക ജേസഫ് വാച്ചുർ.

ധർമ്മത്തിൻകാതചായ്ത്തൻ കഴുലിപ്പണിപണിയുന്നാക്കുളപ്പുറായ് സൽ-
ക്കർമ്മത്തിൻമുത്തിമത്തായ് മുരഹരപാണാംഭോജസേവാഗ്രനായി
ശർമ്മത്തിൽതൻപ്രജാസന്ധയമതുപുലരാർതക്കപോൽരാജാക്കു-
മർമ്മനോക്കിഞ്ചീഭരിക്കും നരപതിസുവിരംവാഴണംമൂലഭൂപൻ

പാലൂർ പി. രാമൻപിള്ള.

ഭാനത്താൽബലി, തപഃഖോധമതിനാൽ വാ.ചസ്സതിക്കൊത്തവൻ
നാനാമാനുഷവാഞ്ചരിതങ്ങളുതളാൻ സന്താനവൃക്ഷോപമൻ
ഉന്നംവിട്ടിറവഞ്ചിരാജകുലമാമണ്ണിക്കുളൈവായു ക-
ന്താനാക്കുന്നതുമൂലഭൂപതിപിരം വേണാടുപണിടണം.

കരയ്ക്കൽ പി. ഗോപാലപിള്ള.

“മത്താധ്വന്ധാരതനോ” എന്നമട്ട്

പല്ലവി—പാലനംചെയ്തിടണം, മൂലഭൂപൻ—(പാലനം)

അ--പ—മാലകന്നനേകംനാൾ പാലാഴിനിലയനാ!—(പാലനം)

പരണം--പങ്കജനാഭോദപങ്കജംപാർത്തുപാരിൽ

തങ്കംസങ്കടമെല്ലാം ശങ്കയെന്നിയെ തീർത്തും—(പാലനം)

ദുർല്ലഭമെന്നുചൊല്ലും സ്വർല്ലോകസുഖജാലം

ചൊല്ലാളും ജനങ്ങളിലുല്ലാസാലുളവാക്കി—(പാലനം)

ഭോഷാഹീനയാമാത്രഭാഷാപോഷണത്തിനായ്

തോഷപ്പുകയ്യാതംശേഷിപോലിടംചെയ്തും—(പാലനം)

മംഗളഗുണമണം ഭംഗിയോടിനങ്ങിടും

തംഗഭഗ്വരാനിജ ഭാഗീനേയരുംചേർന്നും—(പാലനം)

വേലാതീതംവിരാജിപ്പൊരു വിമലയശസ്സാൻവഞ്ചീശവാശ-
പ്പാലാഴിക്കുള്ളിൽനിന്നും പ്രഭയൊടുഭിതനീമൂലഭൂപാലചന്ദ്രൻ
നാലാശാന്തംവിളക്കി, ജ്ജലധികരകവിത്താശുഭ്രലോകമെല്ലാം
കീലാലത്തിൽക്കളിക്കുന്നതുവരെ, വിളയാടിടണംവിശ്വപനാഥ!

പട്ടമരക്കുളപ്പുറംവെളിപാലം വട്ടോളി പത്മനാഭൻനായർ

കമ്മി.

ശ്രീവഞ്ചിഭൂമിയെപ്പാലനംചെയ്യുംശ്രീ

മൂലർക്ഷജാതനാം രാമവർമ്മ

മേലുമനേകം—സമകളിൽ

ക്ലേശരഹിതം—ജനങ്ങളെ

ക. ൪൪

സൗഭാഗ്യമോടെ—ഭരിക്കുവാൻ
 ശ്രീലാലസനാക്കുന്നൊരു
 ശ്രീകൃഷ്ണകൃപയ്ക്കായിരം—ചേലോടെ
 യജ്ഞവികൃഷ്ടിടുന്നേൻ—എന്നും
 വാഴുന്നേണങ്ങളുടെ ഭാഗ്യതരം
 ദൈത്രാരിപാദാരവിന്ദാർച്ചനം—ബാഹു-
 കൃത്യമായ് ചെയ്യുന്നോരിക്കുപിതീശൻ
 കാത്തിക്കാജാതൻ—ധർമ്മരാജാ
 വാണിരുന്നപോൽ—ബാഹുകാലം
 ലക്ഷ്മീശഭക്ത്യാ—നിരന്തരം
 അഭോഗ്യമോടായസ്സുകളെല്ലാമെ
 വലിച്ചുവാഴ്ന്നേ ലക്ഷ്മീശാ!
 ശാങ്ങ്ഗപാണി! ബാഹുകാലമിനിയും ഭരിച്ചിടണേ!

വി. ജൂർ. പരമശേഖരൻപിള്ള.

സദാസദാചാരപരാധപന്നാ
 മാപാദയന്തിവിമലംവികാസം
 ശ്രീമൂലതാരസ്വമനോഭിരാമാ
 പ്രഭാവിഭാതപക്ഷയമംഗളശ്രീഃ

സി. കെ. കുമാരൻ.

പുണ്ണന്ദുവിനുസമനായിവിളങ്ങിടും—
 വിണ്ണോപമൻസുഖമൊടൊത്തിനിമൂലപ്രവൻ
 പുണ്ണശതാബ്ദമവനീഭരണംനടത്താ-
 നണ്ണോജ്ജ്വലാഭഗവൻപരമേകിടഭൂ.

കിളികെല്ലൂർ എൻ. അയ്യപ്പൻപിള്ള.

ഈനമെത്തനതാതമജ്ജ്വലസമമായ് പാലിച്ചുപോരുന്നൊര-
 സ്തനശ്രീലസിതൻകലാസമവയസ്സേലുന്നമൂലർക്ഷജൻ
 സാനന്ദംചിരകാലമിത്തിരുമസ്സുന്ദാവാണീടുവാൻ
 ദീനത്രാണപരയണൻനിഖിലലോകേശൻകടാക്ഷിക്കണം.

തെക്കേവിട്ടിക കേ. സി. നീലകണ്ഠപ്പിള്ള.

അമൃതഗുഹനുംപൂർണ്ണയണിയുമിളംകല്പകക്കാവുകുറ്റം
 ശ്രീമൂലസ്ഥാനമായിപ്പുകൾപുലരുമിളാനാകമാം വഞ്ചിരാജ്യം
 ധീമൂലോദ്യുന്നയശ്രീയൊടുസുരപതിയെല്ലാലൊക്കിക്കുമസ്സൽ
 ശ്രീമൂലംതന്മുഖൻ വാണരമ്യകസുചിരം പത്മനാഭപ്രസാദാൽ.

“വിദ്യാഭിവാഞ്ചിനി”

ധനശാസ്ത്രം.

മുഖവുര

ജ-കേരളവർമ്മരാജാ.

ഇന്ന് നാം ലോകത്തിൽ കാണുന്ന സകല അസാധ്യങ്ങളുടേയും ഉത്ഭവം ധനസംബന്ധമായ കഴപ്പുകളിൽ നിന്നാണെന്നുള്ളതിൽററുണ്ട് പക്ഷമില്ല. ഇക്കഴിഞ്ഞ റെറ്റ് വത്സരങ്ങൾക്കിടയിൽ ലോകത്തിൽ ഐശ്വര്യം പതിന്മടങ്ങ് വർദ്ധിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നും, സമ്മതിയുണ്ടെന്ന് വരികിലും, ജനസാമാന്യത്തിന് പരയത്തക്കവണ്ണം അഭിവൃദ്ധി ഉണ്ടായിട്ടില്ലെന്നുള്ളതിന്, പൂർവ്വചരിത്രമണ്ഡലങ്ങളിലൊരപോലെ പ്രചാരമുള്ള വിപ്ലവസമുദായം സാക്ഷ്യങ്ങളാണ്. പരിഷ്കാരംകൊണ്ടും ഐശ്വര്യംകൊണ്ടും മുന്നണിയിൽ നിലയ്ക്കുന്ന, അമേരിക്ക, ഇംഗ്ലണ്ട്, ജർമ്മനി എന്നിരാജ്യങ്ങളിൽ ധനചമ്പലം, കൂലിക്കാരായുള്ള മത്സരം നാൾക്കു നാൾ വർദ്ധിച്ചുതന്നെ വരുന്നു. കൂലിക്കാരെപ്പണിമുടക്കുന്നത് ഒരു സാധാരണസംഭവമായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നു. അനേകായിരം കൂലിക്കർ വേലയില്ലാതെ മുഴുകിപ്പോകുന്നു. വേലയുള്ളവർക്കു പണിമുടക്കുന്നതുകൊണ്ട് വ്യവസായങ്ങൾക്ക് നേരിടുന്ന നഷ്ടങ്ങൾ അപരിഹാര്യങ്ങളാണ്. ഇക്കാരണങ്ങളാൽ സമഷ്ടിവാദക്കാരെ സംബ്ര പരിഭിന്നം വർദ്ധിച്ചുകൊണ്ടുതന്നെയിരിക്കുന്നു. റഷ്യയിലിപ്പോൾ നടക്കുന്ന പൈശ്വരിക പ്രവൃത്തികൾക്കുള്ള കാരണവും ധനക്കുരുപ്പഭൂതാവുണ്ടായിട്ടുള്ളതാണ്. ഈ വേല മുഖധന സമരം നാൾക്കു നാൾ വർദ്ധിച്ചു വരുന്നതിനൊട്ടും അതുതക്കപ്പൊതില്ല. ചുരുക്കത്തിൽ പറയുകയാണെങ്കിൽ, കഴിഞ്ഞശതാബ്ദത്തിലുള്ള അഭിവൃദ്ധിക്കൊണ്ട്, ധനചമ്പലം ക്ഷേമരഹിതമായിത്തീരുകയും വേലക്കാരെസ്ഥിതി വളരെ ദയനീയമായിത്തീരുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ടെന്ന്, കാര്യകാരണങ്ങളെ ക്ഷമയോടുകൂടി ചർച്ചചെയ്യുന്നവർക്ക് എളുപ്പം മനസ്സിലാക്കുവാൻ കഴിയുന്നതാണ്.

ഈ അസാധ്യങ്ങൾ കഴിഞ്ഞലോകമറയായുടനീളംകൊണ്ട് പതിനടങ്ങ് ശക്തിമത്തായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നു. യൂറോപ്പ് ലണ്ടൻ പൂർവ്വസ്ഥിതിയെ പ്രാപിയ്ക്കുന്നമെങ്കിൽ കുറഞ്ഞപക്ഷം ഒരുശതാബ്ദം കഴിയുന്ന മെന്നാണ് ധനശാസ്ത്രജ്ഞന്മാരുടെ അഭിപ്രായം. ഐശ്വര്യത്തിന്റെ വള നിലമായിരുന്ന അഭൂതസ്ഥിതിപ്പോൾ ദാരിദ്ര്യ മഹാസമുദ്രത്തിൽ താഴുവാൻപോകുന്നു.

ഒരു രാജ്യത്തിന്റേതോ, ഒരുഖണ്ഡത്തിന്റേതോ ക്ഷേമത്തെമുൻ നിറുത്തി പ്രവർത്തിക്കുന്ന ഏതൊരു പൗരന്റേയും ശ്രദ്ധ ആദ്യമായി പരിശ്രമിക്കേണ്ടതു്, ധനസംബന്ധമായ കഴപ്പങ്ങളെ നീക്കുന്നതിനും, ധനോല്പത്തിമാർഗ്ഗങ്ങളെക്കണ്ടു പിടിക്കുന്നതിനുമായ്. ധനശാസ്ത്രസംബന്ധമായി നല്ല അറിവു് സമ്പാദിച്ചിട്ടുള്ളവർ് മാത്രമേ ഇക്കാര്യത്തിൽ പരിശ്രമിക്കുന്നതിനു് സാധിക്കുകയുള്ളൂ. ഇന്ത്യയിലെ സർവ്വകലാശാലകളിൽ ഈ ശാസ്ത്രത്തിനു് വേണ്ട പ്രാധാന്യംകൊടുത്തിട്ടില്ലെന്നുള്ളതു് പരിതാപകരമെന്നെ. ധനശാസ്ത്രത്തെ കുറിച്ചുള്ള ജ്ഞാനം എല്ലാവർക്കും ഒരുപോലെ വേണ്ടതാണെന്നു് മലയാളികളിൽ അപൂർവ്വംചിലർക്കുമാത്രമേ മനസ്സിലായിട്ടുള്ളൂ. നമ്മുടെഭാഷയിൽ ഈ ശാസ്ത്രത്തെപ്പറ്റി പ്രതിപാദിക്കുന്ന പുസ്തകങ്ങളുടെ അഭാവമാണു് ഇതിനു കാരണം. ധനശാസ്ത്രത്തെ കുറിച്ച് ചെറിയചെറിയപാഠങ്ങളായി ഉപന്യസിക്കുമെന്ന് ഞാൻവിചാരിക്കുന്നു.

പാഠം (൧)

ആദ്യമായി ധനശാസ്ത്രമെന്നാലെന്താണെന്നു് വിചാരണചെയ്തെടുക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. പ്രസ്തുത വിഷയം വളരെ ശാഖമായിട്ടുള്ള ഒന്നാകുന്നതുകൊണ്ടു്, ഇതിന്റെ ഒരു വിവരണം എളുപ്പത്തിൽ കൊടുക്കുന്നതിനു സാധിക്കുകയില്ല. മനുഷ്യന്റെ സാമൂഹികവ്യാപാരങ്ങളുടെ ഒരുപ്രായത്തെ കുറിച്ചു അല്ലെങ്കിൽ അവന്റെ സഹോദരങ്ങളോടുള്ള ഇടപാടുകളുടെ ഒരു വകുപ്പിനെ കുറിച്ചോ, ഉള്ള വിവരണത്തിനു് ധനശാസ്ത്രമെന്നു് പറയാം. ഈവിവരണത്തിൽനിന്നും പ്രധാനമായി ഒരു സംഗതി ഓർമ്മിക്കേണ്ടതുണ്ടു്. അതാവിതു്, സ്വന്ത പ്രയത്നംകൊണ്ടു് മാത്രം അത്യാവശ്യം നിർവ്വഹിക്കുന്ന, റാബിൻസൺക്രൂസോവിനെ പോലുള്ള ഏകാന്തവാസിയുമായി ധനശാസ്ത്രത്തിനു് യാതൊരുബന്ധവുമില്ലെന്നുള്ളതാകുന്നു. പ്രത്യേക പരസ്പരസഹായത്തോടുകൂടി ഉത്തമ രീതിയിൽ ജീവിതം നയിക്കുന്ന ഒരു സമുദായത്തിലെ അംഗങ്ങളുടെ വ്യാപാരങ്ങളെയാണു് ഈ ശാസ്ത്രം നിയന്ത്രിക്കുവാൻ തുനിയുന്നതു്. ഇതുകൂടാതെ ഇതിൽനിന്നും, ധനശാസ്ത്രത്തിന്റെ പ്രധാനഉദ്ദേശം മനുഷ്യരും ധനപുരുഷരിലുള്ള സംബന്ധം, അവന്റെ അവശ്യങ്ങൾ സാധിക്കുന്നതിനായോ മറ്റുള്ള സാധനങ്ങളെ ശേഖരിക്കുന്നതിൽ നേരിടുന്ന ശ്രമങ്ങൾ, തദവസരത്തിൽ സ്വ സഹോദരങ്ങളുമായുള്ള വ്യക്തികളുടെ രീതി, എന്നിത്യാദി വിഷയങ്ങളെ കുറിച്ച് പ്രതിപാദിക്കുയാണെന്നു് വ്യക്തമായല്ലോ. ചുരുക്കിക്കുറയുന്നതായാൽ ധനശാസ്ത്രം, മനുഷ്യനെ, പ്രധാനമായി, അവ

ശ്രുക്കാരൻ, ചേലചെയ്യുന്നവൻ, സന്യാസക്കാരൻ, ചെലവുകാരൻ എന്ന് തന്നെ തിരിച്ചശേഷം അവന്റെ സകല പ്രവൃത്തികളുടേയും ഏകോ ദേശവും അവശ്യനിർമ്മാണത്തിന് അത്യാന്തരപേക്ഷിതവുമായ ധനാഗമമാർഗ്ഗങ്ങളെ സംബന്ധിച്ചുള്ള വ്യവസ്ഥകളെ നിയന്ത്രിക്കുന്നതിൽ നമ്മെ വളരെ സഹായിക്കുന്നുണ്ട്.

ഒരു സമുദായാംഗത്തിന്റെ നിലയിൽ ഒരു മനുഷ്യന് അനേകം കെട്ടുപാടുകളുണ്ട്. മതം, ധനം, രാജനിയമം, സമുദായം ഇത്യാദി നാനാ വകുപ്പുകളിലും ഓരോരുത്തർ ദിവസേന ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. ആസ്ഥിതിക്കു ഇവയെ ഒരു ഖണ്ഡിതമായ പരിധിക്കുള്ളിൽ അടക്കാൻ ശ്രമിക്കുന്നതു എത്രമാത്രം സാധ്യമാകുമെന്ന് അലോചിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. എന്നാൽ ഇവ ഓരോന്നും പ്രത്യേകം പരിശോധനയ്ക്കു പാത്രീഭവിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നും.

ഇവയിൽ ഏതൊന്നൊന്നെയാണ് ധനശാസ്ത്രം വിവക്ഷിക്കുന്നതു എന്നു ചിന്തിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. ഒരുവന്റെ അവശ്യനിർമ്മാണത്തിൽ നിന്നുണ്ടാകുന്ന പേഴ്ചകളെയാണെന്ന് പറയുന്നതിലൊട്ടും മടിയ്ക്കാനില്ല. തീരെ അപരിഷ്കൃതസമുദായത്തിലെ അംഗങ്ങൾക്ക് മാത്രമേ അന്യ സഹായംകൂടാതെ ആഗ്രഹം സാധിക്കുന്നതിന് നിർവാഹമുള്ളൂ. പരസ്പരസഹായമാണ് സമുദായികജീവിതത്തിന്റെ പ്രധാനലക്ഷണം.

പത്തൊമ്പതാം ശതാബ്ദത്തിൽ ജീവിച്ചിരുന്ന ഷാസ്റ്റേറ്റ് എന്ന ധനശാസ്ത്രജ്ഞൻ അവശ്യം, ശ്രമം, ഭൂമി, ഈ മൂന്നു വ്യാപാരങ്ങളേയും ധനശാസ്ത്രത്തിന്റെ മൂലതത്വങ്ങളായി ഗണിക്കേണ്ടതാണെന്നഭിപ്രായപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ഈ വിവക്ഷ വളരെ സങ്കുചിതമായിട്ടില്ലെന്നാണ് ആധുനികശാസ്ത്രജ്ഞന്മാരുടെ ചോദ്യം. ഈ ചോദ്യം ന്യായമായിട്ടുള്ളതാണെന്നു സ്വതഃകേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ സ്വന്തപ്രയത്നം ഒരുവന്റെ അവശ്യനിർമ്മാണത്തിന് വേണ്ടുന്നതു പ്രകാരമേയെന്നാണ്. ഉദാഹരണമായി ഒരു തൊഴിൽക്കാരന്റെ പ്രവൃത്തിയെ കുറിച്ചു ചിന്തിക്കുക. ഒരുക്കുറിയാൻ കടകെട്ടുന്നത്, തനിക്കോ, തന്റെ കുട്ടികൾക്കോ, പിടിച്ചുനടക്കുന്നതിനായിട്ടല്ലല്ലോ. കൈമാറാൻചെയ്ത ഭോജനസാധനങ്ങൾ മുതലായവവാങ്ങിക്കുന്നതിനാകുന്നു, ചേലചെയ്യുന്നത്.

ഇപ്രകാരമുള്ള ഏല്പാടുകളിൽ കൈമാറാത്തതിന്റെ വ്യവസ്ഥകൾ, സാധനങ്ങളുടെവില, ഇവരണ്ടിന്റെയും മാനദണ്ഡമായിരിക്കുന്ന നാണയങ്ങളുടെ സ്വഭാവത്താണെന്നും, ഇത്യാദി ചർച്ചകളിൽ ഒരുവന്റെ ശ്രദ്ധപ

തിയേണ്ടതിരിക്കുന്നു. അവശ്യങ്ങൾ വലിക്കുമ്പോൾ സാധനങ്ങളുടെ എണ്ണയും കൂടുന്നു. ഇതിനു വലുതായ മൂലകം, വേലവിഭാഗം, യന്ത്ര സഹായം, വ്യവസായശാലകൾ ഇവയുടെ സഹകരണകൂടാതെ സാധിക്കുന്നതുമല്ല. ഇവ സംബന്ധിച്ച അനേകം സംഗതികളുടെ ശാസ്ത്രീയമായ അറിവ് അത്യന്താപേക്ഷിതവുമാകുന്നു. അടുത്ത പ്രധാനവിഷയം ഉല്പന്നങ്ങളുടെ വിതരണമാണ്. ഇപ്പോൾ മിശ്തപ്രവസായങ്ങളുടേയും അടിസ്ഥാനം കൂട്ടുമസ്ഥയായാണ്. ഇതിൽ പങ്കുകൊള്ളുന്നവർക്ക് തക്ക പ്രതിഫലം വീതിയുന്മേൽ, പാട്ടം, കൂലി, പലിശ, ലാഭം ഇവയ്ക്കു പ്രധാന്യം നേടുന്നു. വീല്പന ഒട്ടും അപ്രധാനമല്ല. പ്രാണമൊത്തമായി വില്ക്കുന്നവരും, വാങ്ങിയുന്നവരും, ദുഃസ്ഥന്മാരാകകൊണ്ട്, ബാങ്ക് ഏറ്റെടുത്ത്, ഇറക്കുമതി, മുതലായ സ്ഥാപനങ്ങളെ കുറിച്ച് അനേകസംഗതികൾ അറിയേണ്ടതായിട്ടുണ്ട്. കരം, കടം, എന്നീ വകുപ്പുകളിൽ ഗവണ്മെന്റിന്റെ നയം, സമുദായത്തിന്റെ ബാല്യത അഭിമാന വിഷയങ്ങൾ ധനശാസ്ത്രത്തിന്റെ പ്രധാന ഭാഗങ്ങളാണ്. അകപ്പാടെ നോക്കുമ്പോൾ ധനശാസ്ത്രത്തിന്റെ സഹായം കൂടാതെ ഒരുവരുടിച്ചു കയ്യും സാധിക്കുന്നതിന് വളരെ പ്രയാസമാണെന്ന് വ്യക്തമായിരിയ്ക്കുമല്ലോ. അയതു കൊണ്ട് ധനശാസ്ത്രത്തെ സാമൂഹികശാസ്ത്രത്തിന്റെ ഒരു പ്രധാന വകുപ്പായി കരുതേണ്ടതാണ്.

(തുടരും)

രാജവംശത്തിന്റെ ഉൽക്കർഷത്തിനുള്ള ഫേതുക്കൾ.

III

കെ. പി. ഫാമിനാദൻ.

വകുപ്പുകാരം.

കഴിഞ്ഞ രണ്ടു ലക്കങ്ങളിൽ “രാജവംശം എന്ന നാമകരണത്തിന്റെ ഔചിത്ര്യം” “രാജവംശത്തിൽ കവി ഉദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ള ഫലം” എന്നീ വിഷയങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച് വിചിന്തനം ചെയ്തു. ഇപ്പോൾ പ്രസ്തുത മഹാകാവലിൽ കാവ്യാനുരങ്ങളെ അപേക്ഷിച്ച് ഉൽക്കർഷാധാകങ്ങളായതും എന്തെല്ലാമെന്നു ചിന്തിക്കാം:—

ഏതാരു കാവ്യം, മഞ്ജുളവും, സഭ്രിയഷ്ടവും, പ്രാഗ്യാർദ്ദവും, അനതിസംയുക്തങ്ങളായ വണ്ണങ്ങളുടെ രചനാവിശ്വാസത്താൽ അല്പിഷ്ടവും, സുവൃത്താലംകൃതവും ആയ വാക്യജാലങ്ങളാൽ കഥാമണ്ഡവിനെ വണ്ണിച്ചു സുഹൃദയഹൃദയാഹ്ലാദകമായി വായനക്കാരുടെ മനസ്സിനെ ആകർഷിക്കുന്നവോ അതാകുന്നു ഉത്തമമായ കാവ്യം. ഇങ്ങനെ സുഹൃദയഹൃദയാഹ്ലാദകങ്ങളായ ധർമ്മങ്ങൾ ഈ ഗ്രന്ഥത്തിൽ എവിടെ എന്തെല്ലാം എങ്ങനെയാണെന്നു വണ്ണിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതു എന്നു നമുക്കു അമൃതാഗ്രം ഒരു പരിശോധിക്കാം.

“കപസുയ്യപ്രഭവോവംശഃ” എന്നാരംഭിച്ചു “ഭത്തുരചാമതാജ്ഞാ” എന്നുള്ള അപസാനത്തോടുകൂടി പഞ്ചാൻപതു സ്കന്ദങ്ങൾകൊണ്ടു് ൧ സൂര്യവംശത്തിൽ ഭീഷ്മൻതുടങ്ങി അഗ്നിവണ്ണൻവരെ ൨൯ സാമുദ്രമന്മാരുടെ അപടാനങ്ങൾ ഇതിൽ വണ്ണിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

ആരംഭിക്കുന്ന ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ നിവിംശ്ലപരിസമാപ്തിക്കായി കവി ഇഷ്ടദേവതാനമസ്കാരാത്മകമായ മംഗളം “വാതത്ഥാവിവ” എന്ന പദ്യംകൊണ്ടു് ആരംഭിച്ചിരിക്കു “കപസുയ്യപ്രഭവോവംശഃ” എന്നു ഗ്രന്ഥാരംഭിച്ചിരിക്കുന്നു എന്നു് പറഞ്ഞതിൽ വായനക്കാർക്കു് അതിന്റെ ഫേതു അറിയുന്നതിനു് ആഗ്രഹമുണ്ടായേക്കാം. “വാതത്ഥാവിവ” എന്നാകണന്ന അദ്വൈതം ശബ്ദംകൊണ്ടും അർത്ഥംകൊണ്ടും നോക്കുന്നപക്ഷം സുസ്ഥിവാചനചതുരനും ക്ലാസ്സനും ആയ ഏതാ ഒരു ബ്രാഹ്മണനാൽ പിന്നീടു് ചേർക്കപ്പെട്ടതാണു് എന്നു വിചാരിക്കാമല്ലാതെ കാളിദാസകൃതമെന്നു വിചാരിപ്പാൻ ന്യായം കാണുന്നില്ല. “വാതത്ഥാവിവ, കപസുയ്യപ്രഭവഃ” എന്നീ പദ്യങ്ങൾ കൂടേണ “ഭോജനംദോഹിരാജേന്ദ്ര! ചുരുതസുപസമന്വിതം മാഹിഷഞ്ചശരമുന്ദ്ര ചന്ദ്രികാധവളംഭവി” എന്നീ ശ്ലോകത്തിന്റെ പൂർവ്വാത്തരാല്പങ്ങളുടെ സാമ്യം ധരിക്കുന്നുവെന്നു് അതാതുക്കളുടെ രചനാഭേദത്തെ സൂക്ഷ്മമായി അദ്ധോഷിച്ചുനോക്കുന്നപക്ഷം ഏതു സഹൃദയനും ബോദ്ധ്യമാകുന്നതാണു്. വിശിഷ്ട “പാവുതീവരമേശ്വരൈ, ഭാരതീബ്രഹ്മാണൈ ജാനകീരഘുനായകൈ, അരുന്ധതീവസിഷ്ഠൌ” ഇത്യാദി പദങ്ങൾ അശർവാഭ്യവചനചണ്ഡാരായ ശ്രോത്രിയന്മാർ പ്രയോഗിക്കുമെന്നല്ലാതെ ഒരു മഹാകവി ഉത്തമമായ ഒരു മഹാകാവ്യത്തിൽ പ്രയോഗിക്കും എന്നു പറവാൻ ന്യായം കാണുന്നില്ല. എന്തെന്നാൽ മഹാകവികൾ പ്രസിദ്ധവും, ലളിതശോഭമവും ആ

൧. ഭീഷ്മൻ ൨. രഘു ൩. അജ ൪. ഭഗരഥ ൫. ശ്രീരാമ ൬. കശ ൭. അതിഥി ൮. നിഷ്ഠധൻ ൯. നള ൧൦. നള ൧൧. പുണ്ഡരീക ൧൨. ഭരത ൧൩. ദേവനാഥ ൧൪. ദേവനാഥ ൧൫. അശ്വതി ൧൬. പരീയാത്ര ൧൭. ശില ൧൮. ഉന്നഭ ൧൯. രഘുവേഷ ൨൦. ശംഖണ ൨൧. വൃത്തിശാല ൨൨. വിശ്വസര ൨൩. തിരഞ്ഞ ൨൪. കൌസല്യ ൨൫. ബ്രഹ്മദേവ ൨൬. പൃഥ്വീ ൨൭. പ്രവസന്ധി ൨൮. സുരേശ്വരൻ ൨൯. അഗ്നിവണ്ണൻ.

യ ഉപമാനങ്ങൾ പ്രയാഗിച്ച മാത്രമേ പ്രതിപാദ്യമായ അർത്ഥത്തെ വിശദീകരിക്കുമാറുള്ളൂ. പ്രത്യക്ഷിച്ചും കാളിദാസന്റെ ഉപമയുള്ള സ്വാരസ്യം അനന്യസാധാരണവും, സഹൃദയഹൃദയാകർഷകവും ആണ് എന്തെന്നു പ്രസിദ്ധവും ആണ്. “ഉപമാകാളിദാസസ്വ” എന്ന അഭിരുചിയവചനവും സർവ്വമുത്തമമാണല്ലോ. ഇവിടത്തെ ഉപമയുടെ സ്വാരസ്യം എങ്ങിനെയിരിക്കണമെന്നു നോക്കാം. പ്രപഞ്ചമാതാപിതാക്കളായ പാർവതീപരമേശ്വരന്മാരുടെ സംബന്ധം ‘ധാതന്ധാവിപ’ എന്ന ഉപമാനംകൊണ്ടു വ്യത്പിതസൂക്ഷ്മമായ ബാധവിദ്യാത്മികളെ മനസ്സിലാക്കാൻ രസികാഗ്രണിയായ കവി ഒരിക്കലും ആരംഭിക്കയില്ല. ശബ്ദാർത്ഥങ്ങളുടെ അപൂർവ്വസമീപമായ നിത്യസംബന്ധം ശാസ്ത്രപരിചയംകൂടാതെ കാവ്യാരംഭദശയിൽ വിദ്യാത്മികൾക്കുണ്ടായാണ് മനസ്സിലാക്കുക? അതിനാൽ ഈ ഉപമാനം പ്രസിദ്ധോപമാനകോടിയിൽ എങ്ങനെ പരിഗണിക്കപ്പെടാം. കൂടാതെ മറ്റു മഹാകാവ്യങ്ങളിലും ‘വസ്തുനിർദ്ദേശരൂപ’മായ മംഗളമാണ് അർചിച്ചുകാണുന്നതും കമാരസംഭവം, മോഘസംഭവം, മാഘം, കിരാതാർജ്ജുനീയം, നൈഷധം തുടങ്ങിയുള്ള കാവ്യങ്ങളിലെല്ലാം ഇഷ്ടദേവതാനുസ്സാരാത്മകമായ മംഗളം പ്രത്യേകം കാണുന്നതുമാത്രം. വിശേഷിച്ചും സ്വകീയമായ കമാരസംഭവത്തിൽ പാർവതീപരമേശ്വരവന്ദനരൂപമായ മംഗളം യാതൊന്നും നിബന്ധിക്കാതെ രാമ്യവംശത്തിൽ മാത്രം ആ മംഗളം നിബന്ധിച്ചുവെന്നു പറയാൻ പ്രത്യേകമായി ഔചിത്യവും കാണുന്നില്ല. രാമ്യവംശം ആദ്യകൃതിയാക്കുകൊണ്ടായിരിക്കാം അതിൽമാത്രം ആദ്യം മംഗളം ചേർത്തു എന്നുള്ള അഭിപ്രായവും സർവ്വകാലമായി തോന്നുന്നില്ല. ശിവഭക്തിയിൽ അടിപിടിയായ കാളിദാസന്റെ നീതി മംഗളം ചേർക്കാനും മറ്റൊന്നിൽ ചേർക്കാതിരിപ്പാനും കാരണമില്ലല്ലോ. കമാരോൽപത്തിക്കു കാരണഭൂതരായ പാർവതീപരമേശ്വരന്മാരുടെ വന്ദനം രാമ്യവംശത്തെ അപേക്ഷിച്ച് കമാരസംഭവത്തിനാണ് അധികം യോജിക്കുന്നതും. മഹാകാവ്യങ്ങളിലെല്ലാംതന്നെ വസ്തുനിർദ്ദേശപരമായ മംഗളം കാണുമ്പോൾ അത് ഏതാണു് ഒരു നിയമമാണോ എന്നുകൂടിയും തോന്നിപ്പോകും. മറ്റു പല മഹാകവികളും പ്രായേണ വസ്തുനിർദ്ദേശരൂപമായ മംഗളമാണ് അർചിച്ചിട്ടുള്ളതും. എല്ലാകൊണ്ടും നോക്കുമ്പോൾ “ധാതന്ധാവിപ” എന്ന പ്രഥമപദ്യം പ്രക്ഷിപ്തം എന്നതെന്നതാണ് വിചാരിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നത്. അതിനാൽ “കപസ്യുപദേവാംശഃ” എന്ന വസ്തുനിർദ്ദേശരൂപമായ മംഗളം കൊണ്ടാണ് പ്രസ്തുത കൃതിയുടെ ആരംഭം എന്ന് ഉറപ്പാക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. ഇനി പ്രസ്തുതത്തിൽ പ്രവേശിക്കാം.

ആരംഭത്തിൽ കവി സർവ്വോത്തമങ്ങളായ സാമ്രാജ്യമഗ്രന്ഥങ്ങളെ വർണ്ണിച്ചും, അതാതു ചക്രവർത്തികളുടെ ഇതിവൃത്തവർണ്ണനാവസരങ്ങളിൽ ഏകവംശോല്പന്നന്മാരായിരുന്നാലും, ഗുണമീനന്മാരായ രാജാക്കന്മാരുടെ ഐഹിക

വും അമുഷ്ടികവും അയ ഫലങ്ങളെ താരതമ്യവിവേചന ചെയ്തും, വിഷയാതിപ്രസക്തനായ ഒരു രാജാവിന്റെ ജൂഗ്ദ്ധാവസ്ഥയായ ദുർഭുശാവിപാകത്തെ നിർദ്ദേശിച്ചും, മഹാകവിയാക ക്ഷാമിതൻ കാവ്യാത്മത്തെ ഉപസംഹരിക്കുന്നു. സൂക്ഷ്മമായി നോക്കുന്നപക്ഷം പ്രസ്തുത ഗ്രന്ഥത്തിൽ നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ള ഗുണങ്ങളിൽ അനുമാത്രമായ വ്യത്യാസവും രഘുരാഘവന്മാരിൽ കാണുന്നില്ലെന്നു പരിശോധകന്മാർക്ക് വെളിവാകും. ഇതരരാജാക്കന്മാരിൽ ദിലീപൻ കർമ്മനും, അജൻ തരളാഗ്രയനും, ദശരഥൻ രജോനിമീലിതനും, കേശൻ ദൈത്യഹതനും, അതിഥിപ്രജാപരിപാലനമാത്രചതുരനും, നൈഷധൻ തുടങ്ങിയുള്ളവർ പ്രായേണ സ്വഗൃഹമാത്രഫലകാംക്ഷികളും, ഒടുവിലത്തെ രാജാവായ അഗ്നിവർണ്ണൻ വിവയോപഭോഗത്താൽ രാജ്യം ക്ഷാമിതനായി അയശഃപ്രമാർജനപരന്മാരായ മന്ത്രിവൃദ്ധന്മാരാൽ ഗ്രാശമായി അഗ്നധീനനാക്കപ്പെട്ടുപോകയും ആണ്.

“വീട്ടിനുള്ളുപചനത്തിലേ, തദം
വിട്ടിടാൻവഴിയിനെന്തെന്നിമാർ
കൂട്ടിയോടശിവിചിതരദംഗമ,
നേത്രാക്ഷിവേദിഗുരുകുരുർചേർത്തേ.

സ: കൻ. ശ്ലോകം ൫൨.

(തുടരും.)

“സുവണ്ണശൃംഖല.”

അഥവാ

“പ്രപഞ്ചബീജം.”

കിളിപ്പാട്ടുമിതി.

വരികോലിൽ കെ. കേശവനല്ലിത്താൻ

സേനമഭിവേദന, ജയിച്ചിട്ടകളുഗത്തിലെ
ദ്രോഹികളെല്ലാം നിന്റെ ചൊൽക്കീഴിലമരുന്നു!
മോഹനതമങ്ങളുനിന്നിന്നിപ്പുലയുവിളയടങ്ങ;
സൗന്ദര്യപർവ്വസ്വമേ, നിനക്കുനമസ്കാരം!
കാണുന്നവസ്തുക്കളിലകവേവിളങ്ങുന്ന
ചേണാറനിൻ പുഞ്ചിരിക്കോരെയിൻകൊള്ളിക്കുന്നു!

പ്രാണനേക്കൊടുത്തൊപ്പിണനൊച്ചിടുന്നു,
 പ്രാണികൾക്കേകൾക്കുംസംഗമംനിതാനല്ലോ!
 പ്രാണമായിനി, നിന്റെവെങ്കലമുഖികളെപ്പോ
 വീണതൽമണ്ണെപ്പറന്നമെൻകണ്ണുപുടങ്ങളിൽ
 നന്നൊരുതേസദൈവപ്രാണമൊഴിയുന്നു,
 ഞാനതിനടിമയായ്പ്പഴുത്തവുമുന്ത!

കേവലാക്ഷുഷങ്ങളാണിക്ഷണികളെല്ലാം
 ദേവി, നീ സത്യത്തിന്റെരഹസ്യമറിയിപ്പൂ!
 ഏവരുമെങ്കൽപ്രാപ്തിയുണ്ടാകാത്തതു
 മേവന്നുതനിക്കുള്ളകൃപയെപ്പോലാകാൻ!
 മാതാവേ, നിന്നമ്മിങ്ങപ്രാണമെടുക്കുന്ന
 ചേതസ്സാണകവാദംനല്ലെങ്കിൽ
 ഇയ്യല്ലപാവങ്ങൾ, — കിമനാഷ്ടവൃക്കാട് —
 നീയെന്നുമിപ്പിഴിയിൽപിന്നെമറഞ്ഞുവേണ്ടു?
 നിന്നിഷ്ടാനിഷ്ടമൊന്നാലക്ഷതൻമഹാക്ഷതൻ,
 ഉന്നതവെലവിട്ടുവിട്ടുമാമൊക്കോ,
 രാത്രിയെപ്പട്ടികലാക്കുന്നു, പക്ഷിനെ
 രാത്രിയുമാക്കിടുന്നുനിർദ്വൈശ്യതയ്ക്കിടത്തേ!
 കർമ്മമെങ്കിലുമൊരുമെന്തെന്നുമാറിടുന്നി-
 തത്ത്വസമമന്തിരിങ്ങാപ്രമദമനോരതം
 നിൻകൃപാലയംകൊണ്ടിടത്തുപോലുമുന്തേ!
 വൻകരീന്ദ്രനായ് രീതികൾക്കേകിയെന്നതല്ലോ!
 വായുവെങ്കൽമേവേദമെത്രയോകൃഷ്ടന-
 തായനിൻകടൽക്കരാംവാരാനുതന്നതായേ!
 നിർദ്വിഷ്ടസ്ഥലത്തിൽത്തന്നെത്തിപ്പൂക്കുതന്നെ
 ദർശനവിഭവങ്ങളെന്നൊരൂന്നുതന്ന
 തൃക്കടക്കണ്ണിൻചായ്വെട്ടത്തിനാലിപ്പവഞ്ചം
 നീക്കമില്ലാതെന്നതായിടുന്നുമുറയ്ക്കുനീ!
 വൈരാഗ്യത്തിന്റെവിടത്തേ, നീയല്ലോജനങ്ങൾക്കു
 വൈരാഗ്യത്തെരണ്ടുതൂങ്ങുകിത്തിരിയിടുന്നു!
 നിൻതിരുവുള്ളമൊന്നാൽഭൂലോകംസ്വർഗ്ഗത്തെ
 സന്താപനസ്സണ്ണതാൻജീവിതംനീർത്തിത്തരുക
 എന്തൊരുശക്തിയുണ്ടെന്നു, ഞാനുവെദവേദംതാൻ
 ചിന്തിക്കുപോവതേനിൻതിരുവിളയട്ടം!!
 നിൻപ്രസാദത്തിനേറൊരുവിളയുന്നിടത്തുവേ
 സാമ്പ്രതംവൈരാഗ്യത്തിൽച്ചെന്നതൻകലാശിപ്പൂ!

ലോകികവ്യാപാരത്തിലേറുന്നവൈരാഗ്യമേ,
 ലോകത്തിൽപ്രശോഭിക്കുകയല്ലാതെ,
 വിളങ്ങിക്കൊടുത്തുകിട്ടിക്കൊടുത്തുകിട്ടുക!
 കളകൾകലരുന്നവീളക്കൽകൊടുതെന്നീ
 വല്ലാത്തവൈരാഗ്യതാൽസർവ്വവൈരാഗ്യമേ
 ചൊല്ലെപ്പോന്നിന്നൊക്കെയുംചെന്ന്കിട്ടിയെന്നോ?
 സ്നേഹസാരമേ, നീയെന്നോമേതടയാതം-
 മോഹനാഞ്ചലകൾനിടുകുമെന്നോട്ടേക്കായ്!
 സ്നേഹസ്വരൂപമേ, നിന്റെസ്വരൂപമേസ്വരൂപമേ!

പ്രാമ! തവിടർത്തുവാം നാവതോന്നരന്മാരേ?
 നിർവക്രത്തിരിപ്പിഴ്വലകാപതിനംപ്രാ
 ചയലംമറിയുന്നു, കീഴ്മലൈന്മയ്യും!
 മൂവമന്ത്രമേ, വീരനല്ലയോ പരമപര
 ജാമയെപ്പരസ്വരംബന്ധിച്ചുകെണ്ടിടുന്നു!
 രാജശ്വസനയെക്കാരോടീ ലിടുന്നാരം
 തേജസ്വിയായനിൻറെശ്ശാസനസദാകലം
 യാ! മനോഹരം നിൻറെചക്രതിർനിരയല്ലോ
 കേമളപ്പിതാകരംകൂരിട്ടട്ടിങ്കൽപ്പേരും
 രക്ഷിച്ചിടണമെന്നസ്മദമ്മദോമദനന്ദം. ബ്രഹ്മ-
 നക്ഷത്രമേയംതീയംകവാൻമേലേക്കുതെല്ലാം!
 നിന്നുടെകളിപ്പാട്ടമല്ലയേസഖജന്തു
 ധ്വജങ്ങൾ—കാണായംവിക്കാഗ്രകൾ—അശ്വമേധവും
 വിനമുദ്രസുരഭിതത്തുമധ്യരക്തനോ-
 ക്കും. ബിഭേക, പിന്നെമറ്റൊന്നുവശ്യമുലകത്തിൽ?
 പൊല്ലെഴുംനിൻറെശക്തിത്തള്ളലിൽകട്ടങ്ങത്തോ-
 റില്ല, നീകളുടെയമേവകംനിരൂപിച്ചാൽ
 സ്നേഹാമവിജയിച്ചു, മംഗളംനിഷ്കന്ദ-
 സ്നേഹാമ, നിത്യമനേരത്തിലുകൊടകതായേ!
 വിശ്വത്തിനംധാരാദ, ദേവകൈകളുഖിജാമ,
 വിശ്വകർമ്മത്തിൻസാക്ഷീ, സ്നേഹാമ, ധർമ്മസ്ഥാനം !!

കേരളത്തിലെ പുരാതനഹിന്ദുക്കളുംബജീവിതം

ശോപിനാഥൻ.

ഹിന്ദുക്കളുടെ എല്ലാധർമ്മങ്ങളെയും ആചാരങ്ങളെയും അനുഷ്ഠാനങ്ങളെയും മതധർമ്മങ്ങളുമായി—ആത്മീയധർമ്മങ്ങളുമായി സംബന്ധിച്ചിരിക്കുന്നു. ആത്മീയധർമ്മങ്ങളിൽ അടിസ്ഥാനമുറപ്പിച്ചിട്ടുള്ള യാതൊന്നിനേയും നശിപ്പിക്കാൻ യാതൊന്നും ശക്തിയുള്ളതായി വേിക്കുന്നതല്ല എന്നുള്ള യഥാർത്ഥതപത്തെ മനസ്സിലാക്കി സമുദായരൂപീകരണം സാധിച്ച പുരാതനഹൈന്ദവചാര്യന്മാരുടെ മഹത്വങ്ങളേപ്പറ്റി ചിന്തിക്കാൻപോലും ഇന്നത്തെ സമുദായ പരിഷ്കാരികളെന്നു അഭിമാനിക്കുന്നവർ അർഹന്മാരല്ല. പുരാതന വിശ്വാസങ്ങളും ആചാരങ്ങളും എല്ലാംതന്നെമനുഷ്യജന്മയോജിക്കാത്ത അന്ധവിശ്വാസസമ്മിളിതങ്ങളും അനാചാരജഡ്വലങ്ങളുംആയ സമ്പ്രദായങ്ങളാണെന്നു ജ്ഞിച്ചുജ്ഞ സമുദായത്തെ പാശ്ചാത്യപരിഷ്കാരപ്പകിട്ടിലിട്ടുവട്ടുന്നതിനു വട്ടംകൂട്ടുന്ന പരിഷ്കാർത്താക്കൾ നീങ്ങിപ്പോയെങ്കിലല്ലാതെ ഹിന്ദുക്കൾക്കു ഗുണമുണ്ടാകുന്നതല്ല. അന്ധവിശ്വാസങ്ങളെന്നും അനാചാരങ്ങളെന്നും അധിഷ്ഠിതമായി

ച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഒരു പുരാതന ചയ്യുകളിൽനിന്നും ജനസംഹാരാപയുക്തങ്ങളായ വിനാശഹേതുക്കൾ ഇന്നത്തെ മാതിരി പുറപ്പെട്ടുകൊണ്ടിരുന്നതായി കാണുന്നില്ല. സാമുദായികചാര്യമണ്ഡലിൽ അന്തർഗ്ഗമ്യങ്ങളായി ഉദ്ദേശ്യരഹിതങ്ങളെ മനസ്സിലാക്കുന്നതിന് പ്രാപ്തിയില്ലാതെ പോകുന്ന ഉപരിപ്ലവബുദ്ധികളേപ്പറ്റി പരിതപിക്കയല്ലാതെ ഗത്യന്തരമില്ല. ഇതിങ്ങനെ നിലകൊള്ളും.

അത്മീയ ധർമ്മങ്ങളുടെ കലപ്പില്ലാതെ യാതൊരു ജീവിതവൃത്തിയും ഹിന്ദുക്കൾക്കുണ്ടാകയില്ലെന്ന് അദ്വൈത പ്രസ്താവിച്ചുവെല്ലാം. അപരതയുടെ ഗുഹ്യധർമ്മങ്ങളിലും ഇത് പ്രസ്താവിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. സാമൂഹിക സമ്പന്നങ്ങളായ ജീവിതചയ്യ മയ്യുക്തങ്ങളുടെ സംയോജകസ്ഥാനങ്ങളായിരുന്നു പുരാതന ഹിന്ദുക്കളുടെയും. ഗുഹ്യവേദികളിൽ ഉയർത്തിപ്പിടിച്ച അസത്വമണ്ഡലങ്ങളുടെ പ്രഭാവങ്ങളാണ് ഭോക്താക്കൾക്ക് പ്രകാശിപ്പിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നത്. ഹിന്ദുക്കളുടെയും ജീവകാരുണ്യംനിറഞ്ഞ അഹിംസാധർമ്മത്തിന്റെയും അനാധാരമായ ലാലുജീവിതത്തിൽ ഉൽകൃഷ്ടവിചാരങ്ങൾ തികഞ്ഞ മനോഭാവങ്ങളുടേയും സുവ്യക്തമായ പവിത്രസങ്കേതങ്ങളായിരുന്നു. അത്മീയവും ലൗകികവും ആയ ജീവിത നിർവ്വാഹണത്തിൽ പരസ്പരബലമായിത്തീർന്നിട്ടുള്ള മനുഷ്യവൃത്തികളുടെ സൗഹൃദസംയുക്തമായ ജീവിത സങ്കേതങ്ങളായിരുന്നു അവ. അസ്ഥാനങ്ങൾ ദൈവികവും മാനുഷികവുംആയ ആ പരസംഭവങ്ങളിൽനിന്നും സമുൽഭൂതമാകുന്നവ്യാധികളേയും വ്യാകലനങ്ങളേയും അസ്വസ്ഥതകളേയും സാഹിച്ചും ഹേമിച്ചും ഉൽകൃഷ്ടജീവിതധർമ്മം പരിപാലിക്കുന്നതിൽ അത്യാവേശത്തോടും മനശ്ശക്തിയോടും സംഭരിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന ജീവിതസത്വങ്ങളായിരുന്നു.

മണിയറകളിൽ ഇന്നത്തെ മാതിരി നാഴികമണിക്ക് സ്ഥാനം ലഭിച്ചിരുന്നില്ലെങ്കിലും കുടുംബങ്ങളിൽ ദിവസചയ്യകൾക്ക് നീക്കംപോക്കുകൾ സംഭവിച്ചിരുന്നില്ല. ദൈവികങ്ങളായ പ്രതിബന്ധങ്ങളെ ഒഴിച്ചാൽ മറ്റൊരു ശക്തിയും കുടുംബത്തിന്റെ ജീവിതരീതിയെ വ്യതിചലിപ്പിക്കുന്നതിന് തയ്യാറാവുന്നതല്ല. ഈശ്വരവ്യായാസയോഗ്യമായ പരിപാധന ബ്രഹ്മമൂർത്തത്തിൽ കുടുംബത്തിന്റെ പരിധിക്കുള്ളിൽ കുടുംബപരിരക്ഷണം ലഭിച്ചുപോരുന്ന പക്ഷിപുന്ദരങ്ങൾപോലും നിദ്രാസ്വകാരം നീക്കി ഏഴുനേല്ക്കുകയായി. തങ്ങളുടെ ചെറുപോതങ്ങളെ മൊന്നിച്ചിരുന്നത് കണ്ണാനന്ദകരമായ വിധത്തിൽ പ്രഭാതഗീതങ്ങൾ പാടുകയായി. കുടുംബാംഗങ്ങളോ, മതചിഹ്നങ്ങൾ അണിഞ്ഞത് അരാധനോപകാരങ്ങളോ കൂട്ടി യഥായോഗ്യം ഭാരാസ്ഥാനങ്ങളിൽ സ്ഥിതിചെയ്ത് ഈശ്വരനാമ

ബക്ഷെ കീർത്തിച്ചുതുടങ്ങുന്നു. ഫാ! പരിശുദ്ധമായ ആ ബ്രഹ്മമുഹൂർത്തത്തിൽ ഭൂപാളം രാഗത്തിൽ ഗാനംചെയ്യുന്ന പരമഭക്തന്മാരുടെ പ്രഭാതകീർത്തനമധുരധ്വനികളിൽ പരമാനന്ദാമൃതരസാസ്വാദന പരമഭാഗ്യം ലഭിക്കാത്ത ഹൃദയമേതു! അഭിവൃദ്ധിപ്രദനീ മുഴങ്ങിക്കൊണ്ടിരുന്ന ഹിന്ദുക്കളുംബെങ്ങളുടെ ഇന്നത്തെ ആ മംഗളാചസരത്തിലെ സമിതിയെപ്പറ്റി. ചെറും, ജാഡ്യമായ പ്രകൃതിയുടെ വിളയാട്ടം, അന്ധകാരനിമഗ്നമായ മൃകതാം!

ഈ സന്ദർഭത്തെ തരണംചെയ്യുന്ന കുടുംബഭേദിയാകട്ടെ ജീവിത ധർമ്മപര്യടനങ്ങളായ വിവിധവ്യാപാരങ്ങളിലേക്ക് അംഗങ്ങളെ ചവിട്ടിച്ചുതുടങ്ങുന്നു. നിദ്രാബന്ധത്തിൽനിന്നും മോചനം ലഭിച്ചുകഴിയുന്ന തൽക്ഷണം ജലസംസ്കരണവും ഹസ്തയുഗങ്ങളേക്കൊണ്ട് മുഖക്ഷാളനം കഴിച്ച് കണ്ണുകളും തിരുമ്മിക്കൊണ്ട് അടുക്കളമുറയെ ലക്ഷ്യമാക്കി ഉറങ്ങുമെല്ലുന്ന സമ്പ്രദായം അന്നത്തെ കുഞ്ഞു മനുഷ്യരിൽപ്പോലും കാണാൻ കഴിഞ്ഞിരുന്നില്ല. മുഖക്ഷാളനവും ഭസ്മധാരണവും ഈശ്വരപ്രാർത്ഥനയും നടത്താതെ അടുക്കളയ്ക്കുള്ളിൽ എത്തിനോക്കത്തക്ക ഓമ്മകേട് ഏതെങ്കിലും കുട്ടികൾക്കുണ്ടായിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ അമ്മയുടെ തവിടണുപ്രയോഗത്തിന്റെ ചുറ്റേറ്റു തുള്ളിച്ചാടേണ്ടി വന്നിട്ടുണ്ട്. പതിവു സമയത്തുണരതെ കൂക്കംവലി, കൊണ്ടുപിടിക്കേണ്ടിവന്നിട്ടുള്ള കുട്ടികൾക്ക് അപ്പുറുന്റെ ചുരുൽപ്രയോഗത്തെ നിർദ്ദാക്ഷിണ്യം കണ്ട് പരിക്കേണ്ടിവന്നിട്ടുണ്ട്. സൂര്യദേവനരിച്ചയന്റ് ശയനമുറകളിൽകൈകൾകടത്തിപ്പിരിശോധനാബഹളം കൂട്ടിയാലും കുടുംബസ്നേഹയിരുത്തുന്ന ബോധശൂന്യരായിക്കിടന്നുപോകുന്ന ആ “പടിഞ്ഞാറൻ കിഴപ്പ്” മനസ്സിനും ശരീരത്തിനും വെടിപ്പല്ലെന്ന് ഇന്നത്തെ ധാരാളം മനസ്സിലാക്കിയിട്ടില്ലെ? അന്നന്തശയനത്തിൽത്തന്നെ പുള്ളികൊണ്ടുംകൊണ്ട് “കൊച്ചുമോമ്മ”യായ ലക്ഷ്മീദേവിയിൽനിന്നും “ബെഡ് കാഫി” വാങ്ങി അകത്താക്കാതെ എഴിററാൽ അന്നുമുഴുവനും “നിർഗ്ദാഹൻ” ആയിത്തീർന്നു പോകുന്ന മഹാവിഷ്ണുവിന്റെ പലപല വേദനാപതാങ്ങളും ഇന്നുണ്ടായിട്ടുണ്ട്. ഉറക്കമുണന്ന് കോട്ടുവാവിട്ടുന്ന തക്കത്തിന് “ബെഡ് കാഫി” വായിലെത്തിച്ചില്ലെങ്കിൽ അരിവയ്ക്കുകാരന്റെ തലയിന്നു പൊളിഞ്ഞു. നിശ്ചയം. ഇതൊക്കെ ആ പടിഞ്ഞാറൻ വരവാണെന്നു നിസ്സംശമാണല്ലോ.

ഗവൺ കടുംബകാരുണ്യങ്ങളോ നാട്ടുകാരുടെയോ അനേചിച്ച് വെളിയിൽപോയാലും കടുംബനായിക ഗവകൃത്യങ്ങളിൽ ബലശ്രദ്ധയായിത്തന്നെയിരിക്കും. നിസ്സഹസംഗതികളെ അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടുള്ള അതുമിത്രം കാരുണ്യങ്ങളെ കൂട്ടിപ്പിടിച്ചു തന്റെ ഭർത്താവിന്റെ

നേരെ വക്കാനത്തിന് ചെല്ലുന്ന സമയംകളെ അന്നത്തെ കുടുംബഭേദിമാർപൊറ്റു പോറ്റിയിരുന്നില്ല. കുടുംബത്തിൽ കൊച്ചുകുട്ടികൾ തുടങ്ങി അച്ഛപ്പന്മാർവരെയുള്ള എല്ലാ അംഗങ്ങൾക്കും വച്ച് വിളമ്പി കൊടുക്കുന്നതും അതിഥികളെ യോഗ്യരപ്പോലെ സൽക്കരിക്കുന്നതും അന്നത്തെ ഗ്രാമിണിമാർക്ക് പ്രയാസമായിട്ടൊ സ്രീ സ്വാതന്ത്ര്യത്തിന്റെ ഭേദനക്രിയകളായിട്ടൊ അടിമപ്പത്തിയുടെ ബാഹ്യരൂപങ്ങളായിട്ടൊ കരുതിയിരുന്നില്ല. മദ്ധ്യാഹ്നക്ഷണം കഴിഞ്ഞാൽ പുറംനവാരായണപരായണന്മാരായ യഥാർത്ഥഭക്തന്മാരുടെ ഒരു സംഘം കുടുംബനായകന്റെ അല്പക്ഷതയിൽ കൂടുകയായി. കായ്തോരങ്ങളിൽനിന്നും ഒഴിഞ്ഞിരിക്കുമ്പോഴെല്ലാംതന്നെ അവരുടെനേരംപോക്കുവിഷയം അത്മീയവിഷയങ്ങൾ ആയിരുന്നു.

സൂര്യാസ്തമയത്തിന് മുൻപുതന്നെ തുടച്ച് പെടിപ്പാക്കി ശുദ്ധമായ എണ്ണ ഒഴിച്ച് കത്തിക്കുന്ന നിലവിളക്ക് പൂമുഖത്ത് എത്തുകയായി. അതിന്നു തുടന്ന് ദൃഢധാരികളായ ചെറുചൈതന്യങ്ങളടങ്ങിയ ഒരു ചെറുസംഘം ഗ്രാമധിനായകന്റെ മേൽനോട്ടത്തിൽത്തന്നെ വിളക്കിനുചുറ്റും സ്ഥാനംപിടിച്ചുകഴിഞ്ഞു. അത്താഴമുണ്ണാൻ അമ്മമ്മയുടെ വിളിക്കേൾക്കാൻ അമാന്തംനേരിടുന്നതെന്നുള്ള ഉൽക്കണ്ഠയോടുകൂടിയാണ് രാമനാഥം ഉദ്യമിടുന്നതെങ്കിലും താദൃശമായ നിത്യചരിചയംഭാവവിധിയിൽ അത്ഭോലാഭാണത്തിന് യുക്തിയുക്തങ്ങളായ വാസനാബീജങ്ങളെ ബാലമനസ്സുകളിൽ ഉണ്ടാക്കിത്തീർക്കുന്നുണ്ടെന്നുള്ളത് മഹത്തായ ഒരു സംഗതിയാകുന്നു. കുടുംബാംഗങ്ങൾ എല്ലാംതന്നെ ഈ ശുഭവേളയെ ഈശ്വരഭജനാത്മം വ്യയംചെയ്യുന്നു. ഇന്നത്തെ ഹിന്ദു കുടുംബങ്ങളിലെ സന്ധ്യാവേളഇത്തരത്തിലുള്ള തുടങ്ങുന്നതൊ എന്നുവളരെ സാരമായിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. പ്രഭാതവേളയും പ്രഭാഷസന്ധ്യയും ഈശ്വരാരാധനകൾക്കായിത്തന്നെയുള്ള സമയങ്ങളാണെന്ന് അവർ ദൃഢമായി വിശ്വസിക്കുകയും അതനുസരിച്ച് അനുഷ്ഠിക്കുകയും ചെയ്യുവാനിരുന്നു. അത്തരം സന്ദർഭങ്ങളിലും ഗ്രാമപരിസരങ്ങൾ പെടിപ്പുവരുത്തി ചാണകവെള്ളം കുടഞ്ഞ് വിളക്കുകൊളുത്തിവയ്ക്കുക എന്നുള്ളത് ഗ്രാമപരിക്ഷണത്തിന് അനുചേക്ഷണീയങ്ങളായ മതധർമ്മങ്ങളെന്നുതന്നെ അവർ വിശ്വസിച്ചുവന്നിരുന്നു വൃത്തിഹീനത “ജ്യോത്സ്യ”യുടേയും ശ്രമീകൾക്കും സർവ്വസൗഭാഗ്യസന്ദായിനിയാലക്ഷ്യഭേദിയുടേയും ആ വാസത്തിന് കാരണമെന്നുതന്നെ അവർ വിശ്വസിച്ചിരുന്നു. ഇതിലെന്തെങ്കിലും ഉദാഹരണമുള്ളത്. അന്ധകാരവും വൃത്തിഹീനതയും വ്യാപകതകളുടേയും വ്യാധികളുടേയും വെളിച്ചവും പെടിപ്പും ഐശ്വര്യത്തിന്റേയും അഭ്യുന്നതിയുടേയും നിദാനങ്ങളാണെന്ന് ഇന്നുള്ളവരും സമ്മതിക്കാതിരിക്കുന്നതല്ലല്ലോ.

മതധർമ്മങ്ങളെ ഫടിപ്പിച്ചിട്ടുള്ള വിശേഷാലാചാര്യന്മാരെക്കൂടിയ വിശേഷദിവസങ്ങൾ, പ്രതിദിവസങ്ങൾ എന്നിങ്ങനെ അനേകം പ്രത്യേകാവട്ടങ്ങളിൽക്കൂടി കുടുംബജീവിതം കടന്നുപോകേണ്ടിയിരുന്നു. ശരീരാരോഗ്യത്തിനും മനഃശുദ്ധിക്കും അത്മശുദ്ധിയ്ക്കും ഉപയുക്തങ്ങളായിത്തീരത്തക്ക ആ ചാരാചാര്യന്മാരെക്കൊണ്ടാണ് അഭിവൃദ്ധ്യപ്പെടുത്തേണ്ടതെന്ന് നിർവ്വചിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളത്. ഇവയെപ്പറ്റി വേറൊരുവശത്തിൽ പ്രത്യേകം പ്രസ്താവിക്കണമെന്ന് വിചാരിക്കുന്നതിനാൽ വിസ്തരിക്കുന്നില്ല.

അനേകം കുടുംബങ്ങൾ ചേർന്നാണ് സമുദായമുണ്ടാകുന്നത്. കുടുംബങ്ങളുടെ സ്ഥിതി തന്നെ സമുദായവും വാഹിക്കുന്നു. കുടുംബങ്ങളുടെ അഭിവൃദ്ധിയും അധഃപതനവും സമുദായത്തിന്റെ അഭിവൃദ്ധിയും അധഃപതനവുംതന്നെ. സമുദായം ഒട്ടകുള്ള കുടുംബങ്ങളിൽ സാവധിക്കുമായി നടപ്പിലാക്കുന്ന വിശിഷ്ടാചാര്യന്മാരെയും ധർമ്മങ്ങളെയും വ്യതിചലിപ്പിക്കുമ്പോൾ സമുദായ ശരീരവും അതിനൊത്ത അവസ്ഥയെ അവലംബിക്കാതെ താമിപ്പു. ജന്മോദ്ദേശ്യനിർവ്വഹണത്തിനനുയോജ്യമായ നല്ലപോലെ വിചാരമെന്തും വിചാരണ കഴിച്ചും സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ളവയും ആയ ആചാരധർമ്മങ്ങളിൽ ഒട്ടുമിക്കാൽ ഭാഗത്തേയും ഗ്രാമജീവിതത്തിൽനിന്നും വീതിക്കൾ നിഷ്കാസനംചെയ്തിരിക്കുന്നു. അസ്വസ്ഥതകളുടേയും സൈദ്ധാന്തികതകളുടേയും അഭ്യസ്ഥനുമായിത്തീർന്നിരിക്കുന്ന ഇന്നത്തെ സമുദായം ശരിപ്പെടണമെങ്കിൽ കുടുംബജീവിതത്തിൽപ്പുറം വികസനാലുള്ളതല്ലെങ്കിൽ മതധർമ്മങ്ങളെ ആചാരാചാര്യന്മാരെക്കൂടിയെ അറിഞ്ഞു പഠിപ്പിച്ചു നടപ്പിലാക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

* ചൈനയിലെ വിദ്യാലയജീവിതം.

ചെ. കെ. നാരായണപിള്ള, അന്തിനാട്.

യൂറോപ്പിലും അമേരിക്കയിലുമുള്ള സർവകലാശാലകളിൽ വിദ്യാർത്ഥികളെ പ്രവേശനപ്രാപ്തന്മാരാക്കാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്ന “ലൂമെയ്” Liu Mei വിദ്യാലയം തുറക്കുന്ന ദിവസമാണ് ഇന്ന്. അല്പാധികമന്ദിരത്തിന്റെ പ്രവേശനവോളം ഉത്തരഭാഗത്തെ കവാടങ്ങൾ ബന്ധിച്ചിരിക്കുന്നു. വാതലു

കൂടെ എതിർഭാഗത്തു സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന ഒരു ദേശമേൽ ചൈനയിലെ പ്രസിദ്ധ തത്വജ്ഞാനിയായിരുന്ന “കൺഷ്യഷ്യസ്” (Confucias) എന്ന മഹാനുസമർപ്പിച്ചിരിക്കുന്ന ഒരു ചിത്രവും അതിന്റെ പൂർവ്വഭാഗത്തു ഒരു “നെരപ്പോട്ടം” തീർത്തുള്ള വിറകിൻകഷണങ്ങളും വെച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇതിന്റെ ഇരുപാർശ്വങ്ങളിലും ഓരോ ചുവന്ന മെഴുകുതിരികളും സ്ഥാപിച്ചിട്ടുണ്ട്.

ഏകദേശം എട്ടുമണിക്കു മണി അടിപ്പാൻ നിയുക്തനായ ഭൂതൻ സമേളനത്തിനുള്ള ഫണ്ടാനാദം മുഴക്കുന്നു. അല്പേതാക്കളുടെ വിരോധനസമയത്തെ ഉദീരണം ചെയ്യുന്നതും ഈ അർത്ഥനയാണ്. അയാൾ അദ്വൈതോത്തിലാണ് ആരംഭിക്കുന്നത്. ഇവിടെനിന്നു ദൂരെയുള്ള കുട്ടികളെ വിളിച്ചുകൂട്ടാനും സാധിക്കുന്നതാണ്. പിന്നീട് ഒന്നും രണ്ടും ശയനമന്ദിരങ്ങൾക്കുചുമ്മായിക്കിടക്കുന്ന വീഥിയിൽകൂടി വളച്ചു വാതലിനെ കടന്ന് ക്ലാസു മുറികൾ ഇട്ടിരിക്കുന്ന മന്ദിരത്തിൽ പ്രവേശിക്കുന്നു. രക്തന്തരം അമീസു മുറികൾക്കെതിരായുള്ള പാഥയിൽകൂടി അജ്ഞാപകമന്ദിരത്തിൽ സമാപിപ്പിക്കുന്നു.

അജ്ഞാനസുരണം വിദ്യാർത്ഥികൾ ഒറ്റയ്ക്കായും, കൂടുകൂട്ടിയായും ക്ലാസു മുറികളിലേക്കു തിരിക്കുന്നു. ഒട്ടും വിസ്തൃതമല്ലാത്ത പ്രവേശനദവാരങ്ങൾ അവരുടെ ധവളധൂസരമായ കപ്പായങ്ങളാൽ നിറഞ്ഞുകൊണ്ടു. വലിയ വരും, ചെറിയവരും, പീനന്മാരും, കൃശന്മാരും, കിളുമുളളവരും, ഇല്ലാത്തവരുമായി അനവധി വിദ്യാർത്ഥികൾ പ്രവേശനമാളിൽ വരിവരിയായി നിരന്നിരിക്കുന്നു. അജ്ഞാപകന്മാരും ശിക്ഷകന്മാരും അവരുടെ വെള്ളക്കപ്പായങ്ങൾ ധരിച്ചു ഹാജരായിട്ടുണ്ട്. ഇവരെല്ലാവരുടേയും മദ്ധ്യത്തിലാണ് “പ്രിൻസിപ്പാൾ” തന്റെ ഗംഭീരമുഖത്തോടും അനുയോജ്യമായ നീണ്ട തലമുടിയോടും കൂടി നില്ക്കുകയുള്ളതും.

വിദ്യാലയത്തിലെ ഒരുദ്യോഗസ്ഥൻ മെഴുകുതിരികൾ കൊള്ളുന്നതിനെ അറിയിക്കുന്നു. പ്രിൻസിപ്പാളിന്റെ അജ്ഞാശബ്ദം പുറപ്പെട്ട മാത്രയിൽ സംഘങ്ങൾ ദീപപ്രദശാഭിതമായ ചുവന്ന ചിത്രത്തിന്റെ മുമ്പിൽ മൂന്നാവൃത്തി ശിരഃകമ്പനം ചെയ്യുന്നു. ഇതു ദൈവക്ഷ ചൈനയിലെ മഹാഗുരുവിന്റെ പ്രസാദലോഭം വിദ്യാഭ്യാസവിധാനാർത്ഥം പണ്ഡിതകേസരികളുടെ ആവാസഭൂമിയിലേക്കു ആശാപൂർവ്വം യാത്രതിരിക്കാൻ ഉദ്യോനിക്കുന്ന വിദ്യാർത്ഥികളുടെമേൽ ഉണ്ടാകണേ എന്ന പ്രബുദ്ധതയോടെ ആയിരിക്കാം.

“ലൂ മെയി ഷെപ്പ ഷൌ” (Liu Mei Shway Sheow) അഥവാ “ലൂ മെയി” (ഇങ്ങനെയാണ് വിദ്യാർത്ഥികൾ വിളിക്കുന്നത്) “ഹോനൻ” (Honan) സംസ്ഥാനത്തിലുള്ളതും, അതിന്റെ തതസ്ഥാനനഗരമായ “കൊയിഫെങ്” (Kaifeng) ൽ സ്ഥാപിച്ചിട്ടുള്ള തവഞ്ചെന്റവകുവി

പ്രായശ്ചിത്തം. വളരെ താഴെ നിൽക്കുമ്പോൾ “സങ്ങ്” (Sung) രാജ
വാദം, രാജ്യം ഭരിച്ചിരുന്ന കാലത്ത് ചൈതന്യൻ കലാപിടികളുടെ സങ്കേ
തസ്ഥാനമായിരുന്നു “കൈയിറപ്പം” പട്ടണം. ഈ വിദ്യാലയം അരങ്ങിലു
ത് “ചിമ്പളിക്ക്” (ജനസമുദായരാജ്യഭാരം) ഏറ്റെടുത്തിയ ഉടനേരത്തുതന്നെ
യിരുന്നു. അതുകൊണ്ട് അതിനിപ്പോൾ കുറഞ്ഞതു പത്തുകൊല്ലത്തെ പഴ
ക്കമുണ്ട്. ഇതിന്റെ സ്ഥാപകനും ഉദ്യോഗത്തെ പ്രിൻസിപ്പാളുമായ മി
സ്റ്റർ എച്ച്. എൽ. “ചാങ്ങ്” അദ്വൈത നിയമനിർമ്മാണസഭയിലെ ഒരംഗ
മായിരുന്നു. അതിന്റെ പ്രഥമയോഗത്തിൽ ഇദ്ദേഹം ഒരഭിപ്രായം വാദ
രാക്കുകയും തൽഫലമായിട്ട് ഈ സ്കൂൾ അരങ്ങിലേക്കു കയറിയു. മിസ്റ്റർ
ചാങ്ങ് അമേരിക്കയിലെ സർവ്വകലാശാലാബിരുദധാരിയും മനസ്സസ്സരണവും
പരിഷ്കാരവും സിദ്ധിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു യുവാവുതന്നെ. അദ്ദേഹം ചൈ
തന്യൻ ഉൽകൃഷ്ടവിദ്യാഭ്യാസകരനും ധർമ്മനിരതനായ ഒരു പ്രാഗ്ജ്ഞാനമാ
കുന്നു. അമേരിക്ക മുതലായ രാജ്യങ്ങളിലേക്ക് ആണ്ടുതോറും അയയ്ക്കുന്ന വി
ദ്യാർത്ഥിപ്രതിനിധികളുടെ നിരന്തരശ്രമത്താൽ ഈ വിദ്യാലയം ലോകമെങ്ങ
യ്ക്ക് പ്രഖ്യാതമായി തീർന്നിട്ടുണ്ട്. അവർ അനിതരസാധാരണമായ ബുദ്ധി
സാമർത്ഥ്യമുള്ളവരും, പരിശുദ്ധശീലന്മാരും സത്യവാന്മാരുമാണെന്ന് ഒരു
യിച്ചിട്ടുള്ളതിനു പുറമേ നായകന്മാരാകാൻ തക്കപ്രാപ്തിയുള്ളവരുമാണെന്ന്
തങ്ങളുടെ കാര്യക്ഷമതകൊണ്ട് മേലാവിദ്യയുള്ളവരെ ബോധ്യപ്പെടുത്തിട്ടുണ്ട്.

പ്രമാണനഗരത്തിനു വെളിയിൽ പട്ടണപരിധിക്കുള്ളിൽ ഒരു പഞ്ചളി
ക്ക് സ്ഥലത്താണ് ഈ വിദ്യാലയം സ്ഥിതിചെയ്യുന്നത്. പഴയ സക്കാർവ
രീക്ഷാധാരികളുടെ മുൻപശ്ചാത്തപ്യം, നിയമനിർമ്മാണസഭയുടെ കീഴടക്കലാ
ത്തയും ഈ മന്ദിരം അലങ്കരിക്കുന്നു. പണ്ടുള്ള പരീക്ഷാധാരികളുടെ കല്ലുക
ൾകൊണ്ടാണ് മിക്ക ക്ലാസ്സുമറികളും പ്രമാണ എടുപ്പം നിർമ്മിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള
ത്. പ്രഃപതനദാർശനികതയുടെ ഭിത്തികൾ അങ്ങേയും അത്ഭുതപരതന്ത്രരാ
ക്കുന്ന മാതൃകയിലായിരുന്നു നിർമ്മിക്കപ്പെട്ടിരുന്നത്. ഇതിൽ പ്രമാണലിഖി
തങ്ങളും, ഇടക്കിടെ ചില സ്ഥലങ്ങളിൽ മുമ്പ് വിദ്യാർത്ഥികൾ പുസ്തകം വ
യ്ക്കാൻ ഉപയോഗിച്ചിരുന്ന ദ്വാരങ്ങളും കാണാം.

സ്കൂൾക്കടുത്ത് ഇരിക്കുന്ന പാറമ്പ് മനോഹരവും വിസ്മയകരമായിരി
ക്കുന്നതിനു പുറമേ, നല്ല ഭാഗത്തും ഉദ്യോഗം ഇരുപത്തഞ്ചടി പൊക്കമുള്ള മ
തിൽക്കെട്ടുകളാൽ ചുറ്റപ്പെട്ടതാകുന്നു. ഈ ഭിത്തികൾക്കുള്ളിലെട്ട സ്ഥ
ലത്തു ഒറ്റനിലയിൽ പണികഴിയിച്ചിട്ടുള്ള അനവധി എടുപ്പുകളും, അവയെ
പേർതിരിക്കുന്നവയോ സംഘടിപ്പിക്കുന്നവയോ ആയ പാഥകളും ഉണ്ട്. ഭ
ണ്ണാമത്ത് പറഞ്ഞു കൂട്ടത്തിൽ പെട്ടതാണ് അദ്ധ്യാപകമന്ദിരം എന്നപറയുന്ന
സ്ഥലം. ഇതിന്റെ മുന്നഭാഗങ്ങളിലും അദ്ധ്യാപകന്മാർ താമസിക്കുന്ന നേ

താകർഷകങ്ങളായ ഓരോ എട്ടുപുക്കും, നാലാമത്തേതിൽ ഇരുപാർശ്വങ്ങളിലും വിദ്യാത്മകർക്കുള്ള ഭക്ഷണശാലകൾ സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന പ്രാവേശന ഹാളം ഉണ്ടു്. ഭക്ഷണശാലയെ പ്രിൻസിപ്പാളിന്റെ അഫീസുറ്റി, ജനറൽ അഫീസു് “സുന്ദറുഡ്റസറൈസ്” ഇവയോടു ചേർപ്പിക്കുന്ന പാതയുടെ ഇരുവശങ്ങളിലും പുഷ്പസമൃദ്ധിയുള്ള പൂന്തോട്ടങ്ങളാണു്.

വലതുഭാഗത്തു ഒന്നാമതായിക്കാണുന്ന പാഥ പണി പൂർത്തിയായിട്ടില്ലാത്ത പുതിയ കെട്ടിടം ഇരിക്കുന്ന സ്ഥലത്താണു് ചോകുന്നതു്. ഇതു് കയിഫെങ്ക്ത”ലുള്ള എട്ടുപുക്കിൽവെച്ചു് ഏറ്റവും ചൊക്കമുള്ളതും നാലു നിവകളായി പണികഴിച്ചിട്ടുള്ളതുമാണു്. ചൈനയിലെ വലിയ കെട്ടിടങ്ങളുടെ മുകളിൽ കാണുന്നതുപോലെത്തന്നെ വളഞ്ഞ വരകളും, മൃഗങ്ങളുടെ പ്രതിമകളും ഇല്ലായിരുന്നുവെങ്കിൽ ഇതിനെ ഒരു പാശ്ചാത്യവിദ്യാലയത്തോടു സാമ്യപ്പെടുത്താമായിരുന്നു. “നമ്മുടെ പുതിയ കെട്ടിടം ഒരു ചൈനാത്തൊപ്പി ധരിച്ചിരിക്കുന്നതായി തോന്നുന്നു.” എന്നു ഒരു വിദ്യാത്മി ഒരിക്കൽ അഭിപ്രായപ്പെടുകയുണ്ടായി.

പുതിയ കെട്ടിടം കഴിഞ്ഞാൽ നീളത്തിലും ഒറ്റ നില്പിലും പണികഴിച്ചിട്ടുള്ള ശയനമന്ദിരങ്ങളാണു്. ഇവയെ കാണുമ്പോൾ മദ്ധ്യകാലത്തെ സന്യാസാശ്രമങ്ങൾ അറുനൂറ് ഓർത്തിൽ എത്തുന്നതു്. അനവധി വളച്ചു വാതലുള്ള ഒരു പൂമുഖം നേരെ മുൻവശത്തായിട്ടുണ്ടു്. ഓരോന്നും ഓരോ മുറിയിലേക്കു കടക്കാനുള്ളതാണു്. ഓരോ മുറിയിലും നാലു കുട്ടികൾക്കു ഉപയോഗിപ്പാനുള്ള സാമഗ്രികൾ എല്ലാം സംഭരിച്ചിട്ടുണ്ടു്. മുറിയിലെ രണ്ടുവശങ്ങളായി ഇരുണ്ട ശയ്യോപകരണങ്ങളും, വെള്ളം നിറച്ചുവെച്ചിട്ടുള്ള ഓരോ പാത്രവും, മദ്ധ്യത്തിൽ രണ്ടു മേശകളും വാതലിന്റെ എതിർഭാഗത്തു ഒരു ജനാലയും ഉണ്ടു്.

വിദ്യാലയത്തിലെ പൂന്തോട്ടത്തിന്റെ നടുനായകമായി വിളങ്ങുന്ന മൂന്നുചുവപ്പുരണി ഒന്നാമത്തെ ശയനമന്ദിരത്തിൽനിന്നു അല്പം ദൂരത്താണു സ്ഥിതിചെയ്യുന്നതു്. പൂന്തോട്ടത്തെ വലയം ചെയ്യുന്ന ചൊക്കമുള്ള മതിൽക്കെട്ടുകളിൽ നിർമ്മിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള വൃത്താകാരമായ തോറുകളിൽ കൂടിയാണു ഉള്ളിലേക്കു പ്രവേശിക്കുന്നതു്. ഇപ്പോഴേക്കു മിക്കകുറിസ്താമാനങ്ങളും ശേഖരിച്ചിരിക്കും. പ്രഭാതസൂര്യന്റെ ചെങ്കുതികൾ ചെററിപ്പോകളിലും പച്ചനിറത്തിലുള്ള ചെടികളിലും പറ്റി നയനാകർഷകങ്ങളായിത്തീരുന്നു. അരളിവൃക്ഷങ്ങളും, സെഡാർമരങ്ങളും, ആ തോട്ടത്തിന്റെ റെതനസ്പഷ്ടിയെ ഏറക്കുറവു തെളിയിക്കുന്നുണ്ടു്. ഇതിന്റെ ഒരു കോണിൽ ഒരു “വസന്തഗൃഹം” ഉണ്ടു്. അത്താഴമുണക്കഴിഞ്ഞു പഠിക്കാൻ ഇരിക്കുന്നതുവരെ കുട്ടികൾ ഇവിടെ വന്നു സംഗീതം മുഴക്കുന്നു.

ധാരണീദേവി:

മേനകയ്ക്കു വാസുദേവസ്തിതാൻ.

‘പതിനാലാമതാ
മനോവാക്കയസായതാ
സാപത്യർല്ലാകമാപ്തോതി
സദ്ഭിസ്സുപാധിതിചാപ്യതേ’

എന്നാണ് പണ്ഡിതമതം. വേഷ, പ്രവൃത്തിമുതലായവകൊണ്ടെന്നല്ല മനസ്സുകൊണ്ടുപോലും തന്റെ ഭർത്താവിനെ അഭിചരിക്കാതിരിക്കണമെന്നതിൽ അവർതികളും ഭർത്താക്കളെ പ്രാപിക്കുന്നതല്ല. ആ പ്രിയതമനെയോ പരിപ്രതാപിതനെ പാലിക്കുന്നതും. കവികളായവായ കാളിദാസനാൽ വർണ്ണിക്കപ്പെടുന്ന നായികമാർ പ്രായേണ ഇത്തരത്തിൽ പെട്ടവരാണ്. ആരും, ആ ഗുണഗണങ്ങളില്ലാത്തവർ ഉണ്ടെന്നു ധാരണീദേവിയെ ആ മഹാശയനായ കവിയായ മോളവിക്കുറിയിൽ തന്റെ വർണ്ണിക്കപ്പെട്ട, വനിതാലോകത്തെ “കർത്തവ്യകൃതി” കളാക്കിയിരിക്കുന്ന ആ കവസ്ത്രീയത്തന്നെ നോക്കുക. അവരുടെ ഓരോ പ്രവൃത്തികളും എത്രമേൽ അനുകരണീയമായിരിക്കുന്നു!

മോളവിക്കയെ പിതൃത്തിൽ കണ്ടതിൽ പിന്നെ അഗ്നിമിത്രനായ അവളിൽ ഉണ്ടായിരുന്ന അനന്തരഗതത്തെ അറിഞ്ഞു വശയ ധാരണീ ഭർത്താവിന്നു തന്നിൽ വിപ്രതിപത്തിക്കു ഇടംകൊടുക്കാതെ അവളെ ശ്രദ്ധയായി സൂക്ഷിക്കുന്നു എന്നും അഗ്നിമിത്രമനുസാരമായിട്ട് ഗൗരവമേറിയ ക്രിയാകരമായ ഗണദാസമാഭ്യർത്ഥനകളിൽ ശബ്ദമുണ്ടായി. ആനന്ദപരമായ വിജയപരീക്ഷയ്ക്കു ഇരുവരുടേയും ശിഷ്യരുടെ അഭിപ്രായമെന്നെ എല്ലാവരുംകൂടി നിശ്ചയിച്ചുവെക്കുന്ന സമയം ധാരണീക്കു തന്റെ പരിജനമായ മോളവിക്കയെ ആട്ടിക്കൊണ്ടു നില്ക്കുന്നതില്ലെന്നും വന്നുകൂടി. ഇങ്ങനെ മോളവിക്കയെ ആട്ടിക്കൊണ്ടു, തന്റെ ഭർത്താവിന്നു അവളെക്കണ്ടു തൃപ്തിപ്പെട്ടുകൊള്ളുന്നതിനാണെന്നു ആ സ്വാധീനം അറിന്മുഖം മനസ്സിലാക്കിയിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. തന്റെ പരിജനത്തിൽ തന്നെ സർവ്വപാപശുദ്ധ്യമുണ്ടെന്നിരിക്കെ വേണമെങ്കിൽ രാജാവിന്റെ ഈ ആശയമുടക്കുവാൻ അവർക്കു കഴിയുമായിരുന്നു. ഭർത്താവിനോടു ചെയ്തുകൂടുന്നതല്ല. എന്നാൽ രാജസന്നിധിയിൽ ചെന്നു, കമലിപ്പാത്രം കടന്നുകൂടിയ ഗണദാസന്റെ ചോദ്യങ്ങൾ ചെയ്യാൻ അവർ ഉത്സാഹിക്കാതെ ഇരുന്നു. പക്ഷപരീക്ഷിക്കുക, ഗൗരവമേറിയവരുടെ രാജപക്ഷം ക്രമംകൊണ്ടും ഗണദാസന്റെ വേദികളെ അവരുടെ പ്രതിപത്തികൊണ്ടും അതു കലിപ്പുകൂടിയില്ലെന്നുവെള്ള.

‘മതിമുഖി, നീയെന്തുമുഖം
പ്രതികൂലപതിയിലാലരിക്കുന്നു?
കഴിയുകിലുമകാരണമായ്
കയിന്തിടാകാത്തതിൽകടംബിനിമാർ’

എന്നു രാജപക്ഷിയായ പരിപ്രതികളെന്ന അനുസ്മരിപ്പിക്കുമ്പോൾ, സ്വതസ്സുവൃത്തിൽ അന്തർവിനോദമായിരിക്കുന്ന ഭർത്താസ്നേഹവുമായി അന്തർഭൂതനെ കൈവെടിയാം?

അനന്തരം ആകൃഷ്ടനായിട്ടുള്ള മോളവിക്കയെ കണ്ടാനവിക്കുന്ന രാജാവിനെ നല്ലവണ്ണം മനസ്സിലാക്കിയ ധാരണീ, അദ്ദേഹത്തിന്നു വിപ്രിയമായിത്തീർന്നുപോകുമ്പോൾ ഭവത്തിൽ പ്രകാശിപ്പിക്കുവാലുമോ ചെയ്തുകാണുന്നില്ല. ഇതിനാൽ ഭർത്താവി-

ന്നു ഇഷ്ടാവർഷം ഏതൊക്കെയും തുണക്കുൻമതിയാ? പിന്നീട് തനിക്കു എതിർക്കു-
 യായി സംപത്നികലമത്തിന്നു മേതുഭൂതയായി നില്ക്കുന്ന മേളവികയോടു മയാരാജാ-
 ക്കു തെല്ലപോലും പരിഭവമൊ ചോഷമൊ കൺനാണേ? ധാരണിക്കു അന്നുമുൻ
 പരിജനമായ മേളവികയിൽ ഉണ്ടൊ ചിത്തന്ന സന്ദേശമൊക്കെയും ഒരുമൊട്ടു കൂടുകയാ-
 ണെ ചെയ്തിട്ടുള്ളതു പൂങ്കാവനത്തിൽ തന്റെ സാമീപ്യംകൊണ്ടു പുഷ്പിപ്പുണ്ടെന്നു അ-
 ശോകത്തിന്നു കെങ്കൽ ദോഷമൊചെയ്യാൻ ആ മയാരാജാവിന്നു തന്റെ ചിലങ്കാദികളായ
 ആഭരണങ്ങളെ അണിയിച്ചു മേളവികയെ അയക്കുന്നു. അവിടെവെച്ചു മേളവികയെ
 കണ്ടുരസിപ്പു അഗ്നിമിത്രൻ അവളുടെ രോഷിയായ ബകളാവലികയുടെ സാമന്ത-
 യോടുകൂടി അവളോടു പ്രണയപ്രാർത്ഥനചെയ്തുകയും മറ്റുമുണ്ടായി. പൂങ്കാവനവ-
 ച്ചു ബകളാവലിക സന്തോഷകരമായ രാജാവിന്റെ സന്ദേശത്തെ അറിയിക്കുമ്പോൾ
 മേളവികയോടുകൂടി 'സഖി' ദേവിയെ പിപാശിപ്പിട്ടു ഏതെൻ ഹൃദയത്തിന്നു ദൈവാപ്ര-
 വൃത്തി അനുചരിപ്പാൻ അനേക കന്നിപ്പു, എന്നാണു പറയുന്നതു. എന്നിട്ടും ബക-
 ലാവലികയുടെ അഭിമതം ദൃഷ്ട്യാശ്വാസമായി സാമന്തത്തിൽ മേളവികയുടെ നിറവേ-
 റി. അങ്ങിനെ ഇരിക്കുമ്പോൾ രാജാവിനെ കാത്തു ഉദ്യോഗത്തിൽ ഇരുന്നിരുന്ന ഇരാ-
 വതി ഇവരടെ ഇതു ശ്രദ്ധസംഭാഷണത്തെ എല്ലാം കേട്ടു വശായി. അവർക്കു അ-
 ചോദ്യനരായ കോപത്തിന്നു അളവുകാണുന്നില്ല

ഇതുപൊഴുതിയുള്ളവനും
 പതിവിൻപടിയെൽ പരില്ലയുതിപ്പുട്ടി
 സരസ്വതീദോഷമടങ്ങൽ
 തൃപ്തിവരുത്തണമതിയാമിഹനും

എന്നു അഗ്നിമിത്രൻ മേളവികയോടു വഴിഞ്ഞരാഗത്തോടെ കിഴിഞ്ഞുപേക്കു
 ചുറ്റാൾ, ആ ദൃഷ്ട്യയായുളവാതി ചെട്ടെന്നുടത്തുചെന്നിട്ടു. "തൃപ്തിവരുത്തു! തൃപ്തിവ-
 രുത്തു! അശോകം പൂർണ്ണിച്ചാലായി; ഇദ്ദേഹമൊക്കെട്ടു പുണ്യം മാത്രമല്ല, ധലവും ഉടനെ
 കൺനിക്കും" എന്നു ഉറച്ചിട്ടു തന്റെ പടികയിൽ വിപ്രിയം ആചരിക്കുന്ന രാജാവു വള-
 കെക്കിഴിഞ്ഞു അത്ഥിപ്പിട്ടും അവർക്കു തെല്ലൊ കരുണ ഉദിച്ചില്ല.

“ചിരപരിതനായെന്റെ നേരേ
 ശനിവരനെന്നകൗതുകകൾകലന്നി,
 കനകശങ്കരകൽകൽചീണിരന്നാൽ
 കനിവുനന്നകലിയും വര. തതെന്തെന്തേ?

എന്നു അഗ്നിലമിത്രവാചസ്സുകേട്ടപ്പോൾ ആ ദൃഷ്ടസ്ത്രീ തന്റെ പ്രവൃത്തിയെ
 തുളിച്ചിരുത്തനെ അടിക്കുൻ കണ്ടെന്നു. നേരക്കലി അവളുടെ സ്വഭാവം എത്ര ഗർ-
 ഘ്നിയായിരിക്കുന്നു. ഇരവേരി എന്നിട്ടും മതിയാക്കിയോ? അവൾ ഒന്നിന്നുപത്തു
 കിട്ടു പുത്തറത്തെയും ദേവിധാരിണിയുടെ അടുക്കൽ ചെന്നുപറയുന്നു. ഇരവ-
 തിയുടെ നിർബന്ധത്താൽ ധാരണി മേളവികയേയും ബകളാവലികയേയും രടവിൽ
 പാറ്റിക്കേണ്ടിവന്നു. അങ്ങിനെചെയ്യുന്നതു ധാരണിയിൽ വേണ്ടിയോ? അവരുടെ സ്വ-
 നമസ്സാലം അല്ലെന്നു മറ്റൊരിക്കലും ഗൗരവമില്ലെന്നും വെളിച്ചാകുന്നുണ്ടു. വിദൂഷക-
 ന്റെ സൂത്രത്താൽ മേളവിക അനന്തരം മോചിക്കപ്പെടുന്നു. മുദ്രമോതിരം കാട്ടിയ
 ലേ കാശ്മീര സൂക്ഷിപ്പുകാരിയായ മധവി തടവു മുറിയുടെ താക്കൽ കൊടുക്കള്ളു
 വെണറിഞ്ഞ ശൈതമൻ ആ കൈകളാക്കുൻ പറയുകയുണ്ടു വിഷാ കഴിക്കാനാണെന്നു
 വർണ്ണന ജയനേനയെ അയച്ചപ്പോൾ ആ ശുദ്ധമനസ്സായ ധാരണിയാകട്ടെ യ-
 രോരു ശങ്കയും മടിയുംകൂടാതെ തന്റെ മുദ്രമോതിരം കൈക്കൊള്ളു. അതുകൊണ്ടു
 മേളവിക പുകയുമായി. അധിർപിന്നീട് അഗ്നിമിത്രന്റെ അഭിഷിക്തിതം സാധി-
 യ്ക്കുകൊടുക്കുകയാണു തന്റെ പ്രകൃഷ്ടധർമ്മമെന്നറിഞ്ഞും ധാരണി ഇരവതിയുടെ നിർ-

അന്യരായവരെ ഒഴിച്ചുവിടാൻ ഉറപ്പു അവളാടു “എനിക്കിപ്പോൾ മത്തുരത്തിനുള്ള കരളുള്ള നീങ്ങളുടെ അന്തസ്സിനും അഭിമാനത്തിനും കറുപ്പുവരുത്തേണ്ട എന്നു കരുതി അവിടുകയേയും അവളുടെ സഖിയെയും വിലങ്ങിട്ടു തടവിൽ പാർപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു. നീങ്ങളുടെ സമ്മതമൊന്നെങ്കിൽ ആതുപുത്രനും പ്രിയം ചെയ്യാമെന്നു വിചാരിക്കുന്നു. നീങ്ങളുടെ അഭിപ്രായം എങ്ങനെ എന്നു പറഞ്ഞയക്കുന്നു” എന്നറിയിക്കുന്നു. ഇതിൽനിന്നും ആ മഹതിയുടെ സ്വപത്നീസ്നേഹം എത്രമേൽ ഉണ്ടെന്നു വെളിപ്പെടുന്നു. ഇരായതി എന്തിട്ടും ധാരണിയുടെ ധർമ്മത്തിനു വിഷ്ണുകാരിണിയായി തന്നെ ഇരിക്കുന്നു. പക്ഷെ, അവളുടെ പ്രേരണയോടും പിന്നീടു ഫലിച്ചുകാണുന്നില്ല. തപസ്വിയഃശോകത്തിന്റെ പരിശ്രമത്തിന്നു സാഫല്യം വരുത്തിത്തരണം” എന്നു അഗ്നിമിത്രനെ അറിയിച്ചിട്ടു കരുതിയായ ആ ഭർത്താവോടൊരുമിച്ചു ധാരിണി ഉദ്യാനത്തിലെത്തി. അവിടെവെച്ചു മോളവിക്കയെ സന്ദർശിക്കുവാൻ അഗ്നിമിത്രനും ഭാര്യയും ചെന്നു അവർ കരുതിയിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. വിവാഹവേഷം ധരിച്ച മോളവിക്കയോടുകൂടി ധാരിണീദേവി പുഞ്ചിരിപൊഴിഞ്ഞുകൊണ്ടു “ആതുപുത്ര, ഇതങ്ങനെയൊക്കത്തറ അങ്ങനെയൊക്കത്തറയ്ക്കുമ്പോൾ രമിക്കുന്നതിന്നു സമയം തന്നെയായിട്ടു ഞാൻ ഒഴിഞ്ഞു തന്നിരിക്കുന്നു എന്നു സന്ദർശിക്കുകയും ചെയ്തതന്നെ അറിയിച്ചു അതിനുശേഷം വിദർഭരാജ്യത്തിൽനിന്നും അയക്കപ്പെട്ടിരുന്ന തരുണികളിൽ ഇഷ്ടാപോലെ മോളവിക്കെ ഇതിൽ ആരുംകൊള്ളാം. നിനക്കു സംഗീതസഖിയായിട്ടിപ്പോൾ എന്നു സ്നേഹത്തോടെ ചോദിച്ചു അവരെ മോളവിക്കു സഖികളായി നൽകി മോളവിക്കയുടെ അഭിജ്ഞാതയെ അറിഞ്ഞു സന്തോഷിച്ചു. ആകലവനിയായ ധാരിണീദേവി ഒടുവിൽ മോളവിക്കയെ വിവാഹോപതമം വെക്കുന്ന അലങ്കരിച്ചിട്ടു. “ഇനി ആതുപുത്രൻ ഇവളെ സ്വീകരിക്കണം” എന്നു മടത്തുകാരെമധ്യത്തിൽ കന്യാദാനം ചെയ്തു ഭർതൃപ്രീതിയെ വാങ്ങുന്നു. തന്റെ കലധർമ്മത്തെ പുലർത്തുന്ന സ്ത്രീലോകത്തെ ഒരു നല്ലപാഠം പഠിപ്പിക്കുന്നു ധാ! എത്രമനഃശുദ്ധി! എത്രമാത്രം ഭർതൃപ്രണയം” ധർമ്മതല്പരതയോ അതിൽ പതിർമടങ്ങു സകലവിധത്തിലും ധാരിണീരാജ്ഞി അനുകരണീയഗുണവതിതന്നെ.

പുരാതനാത്മസമുദായം.

IV

ടി. വി. ശ്രീനിവാസശാസ്ത്രി

അത്രമവിഭാഗമനുസരിച്ചുള്ള കാർഷ്വകലാപരമല്ലാവും സർവ്വാപയോന പ്രദമായിത്തീർന്നെന്നു നിശ്ചയപ്പെടുകയാൽ; ‘പരസ്ഥാപഹരണം പാടില്ല’ എന്നൊരു പുതിയഉപദേശപദ്ധതി ആവിർഭൂതമായി. ക്രമേണ, അന്യരെ ഹിംസിക്കുകയോ ഉപദ്രവിക്കുകയോ അരുത്. പരനെ തന്നെപ്പോലെ കാണണം. അസത്യം പറയുകയും പ്രവർത്തിക്കുകയും മരുത്, വഞ്ചിക്കുകയും മരുത്, എന്നു തുടങ്ങിയ നീതിമന്ത്രങ്ങളും ക്രമേണ സഞ്ജാതങ്ങളായി. ഈ മന്ത്രങ്ങളിൽ, അസ്തികതപും മതശ്രദ്ധയും നിറഞ്ഞ പഞ്ചമവർഗ്ഗക്കാർക്കു മറുപുള

വരെ വകവക്കാതെ പ്രബലക്ഷത്രിയന്മാർക്കും അതിയായ പൂജയും അഭരണീയതയും സഞ്ജനിക്കുമാറു, അവ ഈശ്വരീയങ്ങളാണെന്നും, കേവലം അചൈതന്യങ്ങളാണെന്നും സ്ഥാപിതമായതിന്നു പുറമെ, ഈ പ്രപഞ്ചം സൃഷ്ടിക്കാനും രക്ഷിക്കാനും നശിപ്പിക്കാനുമായി ഒരുദൃഷ്ടാശക്തിയുണ്ടെന്നും, ആ ശക്തിയാണു ഈശ്വരനെന്നും സമർത്ഥിതമായി. ഈ തത്വസങ്കല്പം സർവ്വത്ര ദൃഢമായുൾക്കൊള്ളാൻ, ഇന്നപ്രവൃത്തിപുണ്യമാണെന്നും ഇന്നപ്രവൃത്തി പാപമാണെന്നും ചില നിർബന്ധവ്യവസ്ഥകളും ഉണ്ടായിട്ടു. ഈവിധം, ഒരു ചെടിയിന്നെപ്പോലെ, നീതിചരിതപലകൊമ്പും കവരവുമായി ഉയർന്നു പടന്നു കയറി. നീതിധർമ്മം എന്തിനവയെക്കുറിച്ചുള്ള തത്വപാശങ്ങളാൽ സമുദായങ്ങൾ സുദൃഢബലങ്ങളായി അവയെ സംബന്ധിച്ചുള്ള നിബന്ധനയും ബന്ധമുള്ളും ഭിന്നവിധവും സർവ്വോദ്യമവുമായിട്ടാണിരുന്നതെങ്കിലും അവയുടെ മൂലധർമ്മം സമഭാവനയായിരുന്നു. ഈ സമഭാവന ഉണ്ടായാൽ മാത്രമേ സമുദായം അല്ലെങ്കിൽ രാഷ്ട്രഗതി നിശ്ചിതം പ്രവർത്തിക്കുകയുള്ളൂ. സമുദായം നീതിബലവും സമഭാവനാക്രാന്തവും അയതോടുകൂടി അതിന്റെ ഉൽഗമനവും ഉൽക്രാന്തിയും അതിവേഗം പടന്നു പരക്കയും ചെയ്തു.

ഈവിധം ബാഹ്യവസ്ഥയിൽ എത്തിയ പുരാതനസമുദായം ക്രമേണ അഭിപ്രായമാകയും അതുകൊണ്ടുമാത്രം അസംതൃപ്തമായ സമുദായശക്തി തന്റെ സുസ്ഥിരമായ നിലനില്പിനുവേണ്ടി, അതായതു, സ്വാധീനം സാധിക്കാൻ വേണ്ടി, പലപല നീതിനിബന്ധനകളെയും ധർമ്മശാസ്ത്രങ്ങളേയും നിർമ്മിച്ചു വരികയും ചെയ്തു. അപ്പഴത്തെ സമുദായ പ്രഭാണികൾ മനു യാജ്ഞവൽക്യൻ തുടങ്ങിയ സ്തുതികാരന്മാരാണെന്നു പ്രത്യേകം പറയേണ്ടല്ലോ? ഇങ്ങനെ നീതിപ്രബന്ധങ്ങളും ധർമ്മശാസ്ത്രങ്ങളും സമുദായത്തിന്റെ സുചിരസ്ഥിരതക്കായിട്ടുണ്ടായതാണെന്നുള്ള സംഗതി നിരാക്ഷേപമാണെങ്കിലും, ഈ രണ്ടു പ്രബലവത്തുവഴി അക്കാലത്തെ മനുഷ്യസമുദായം പ്രാകൃതികമായ നിഷ്ഠൂരപ്രവൃത്തിയെ അല്ലെങ്കിൽ പ്രാകൃതികമായ പരിണാമങ്ങളെ ഉല്പാദിപ്പിക്കാൻ ഏതൊരു ക്ലേശിച്ചിരുന്നു എന്നും, അദ്വൈതം എത്രകണ്ടു സഫലവും കൃതായം വുമായെന്നുള്ളു വസ്തുത ചെറു ബാഹ്യദൃഷ്ടി ചരിത്രശോധന ചെയ്യുന്ന കരുവനെപ്പോലും വിസ്മയിപ്പിക്കുമെന്നതിന്നു മറുപക്ഷമുണ്ടാവാറില്ലത്രെ! മനുഷ്യജീവിതം സുഖസൈന്ധവ്യമായതാണെന്നുള്ള ഏകോദ്ദേശം കൊണ്ടു സാമുദായികമായി ഈ രണ്ടു ശാസ്ത്രങ്ങൾ മാത്രമല്ല, വേറെയും പല തരഗതശാസ്ത്രങ്ങളും അവർഭവിക്കുകയുണ്ടായിട്ടുണ്ട്. നീതിശാസ്ത്രത്തേയും ധർമ്മപ്രമേയങ്ങളേയും സംബന്ധിച്ചുള്ള ബോധാധികാരം മനസ്സിൽ മാത്രമേ സുഗമസഞ്ചാരമാകയുള്ളൂ. ഏതു മനസ്സു അലുതതയും ശിഖാകുറിനവുമായിരിക്കുന്നു. അതിന്നു നീതിബോധം സുഗ്രഹമല്ല-ധർമ്മോപദേശം ദൂരവഞ്ചോധവുമാകും. ഈവിധമായ ബാഹ്യശമനസ്സുകളെ സ്വാധീനത്തിൽ പെട്ടു

ത്തുപാൻ അതായതു സമുദായശക്തിയുടെ വ്യാപ്തിയും പരിധിയും ചെറുക്കിക്കൂട്ടാൻ അതിട്ടു 'രാജശക്തി' എന്നൊരു പുതയപലതികമേണ സ്വരൂപിതമായി.

രാജകീയപലതിയുടെ മൂലകാരണം കുടുംബസ്വരൂപവൽക്കരണരീതിയാകുന്നു ഒരു കുടുംബത്തിൽ ഒരുത്തൻ പ്രധാനനായും, മറ്റുള്ളവർ അയാളുടെ ആജ്ഞാനുവർത്തികളായും വൃത്തിക്കാറുള്ളതുപോലെ സമുദായത്തിലേക്കു പ്രാധാന്യം പ്രദാനിച്ചും അതു ഒരാൾ അതിലെ നായകനായി നിൽക്കയും, തദനുസരണം ആ നേതാവിന്റെ ആജ്ഞ ഭംഗപ്പെടാതിരിക്കുവണ്ണം സൈന്യസംഭരണവും ധനവിതരണവുക്കൊണ്ടു അയാളെ പരിചരിക്കയും ചെയ്തുപോന്നു. ആ നേതാവാനത്രെ രാജപദവാചാർ. അവനുമായി മറ്റുള്ളവർക്കുള്ള ബന്ധം സേവ്യസേവകഭാവവുമാണ്. എന്നാൽ, ലോകസൃഷ്ടിസന്ദർഭത്തിൽ സമുദായസ്ഥിതി സമത്വമുണ്ടായിരുന്നു. എന്നിട്ടുതന്നെ സമുദായാംഗങ്ങളിൽ ഈ വിന്യയബന്ധം ഉണ്ടാവാൻ കാരണമെന്തു? ഭക്തസംബന്ധംകൊണ്ടും മറ്റും ബലരായവരുടെ ഇടയിൽ ഈ വിഷമബന്ധം നേരിടുന്നതാണെങ്കിലും യാതൊരു ബന്ധവുമില്ലാത്ത ഒരുവൻ സേവ്യനായും മറ്റുള്ളവർ അവന്റെ സേവ്യരായും വർത്തിക്കുവാൻ ഉണ്ടായ കാരണമെന്തു? ഈ ബന്ധം എത്രകാലംവരെ നിലനില്ക്കും എന്നുള്ളതിനെപ്പറ്റി ചിലതിവിടെ പറയാം.

സമുദായഘടന ഉണ്ടായ പ്രാഥമികസ്ഥിതിയിൽനൈസർഗ്ഗികമായവ്യക്തിസ്വപാതന്ത്ര്യം നിമത്തം തദനുസരണം ചുറ്റുമാത്രം സുഖവും സൈവരതയും സിദ്ധിച്ചിരുന്നുവോ, അത്രയുമില്ലെങ്കിലും അതിൽ ഒട്ടൊന്നു കുറഞ്ഞു അധിതാനുഭവവും നേരിട്ടിരുന്നു. വൈയക്തിയായ സ്വപാതന്ത്ര്യമുണ്ടായിരുന്നപ്പോൾ സമുദായത്തിനുണ്ടായിരുന്ന വിശേഷസുഖാനുഭവങ്ങൾ എന്തെല്ലായ്യിരുന്നു എന്നു മുൻപ്രസ്താവിച്ചു കഴിഞ്ഞു. ഈ സ്വപാതന്ത്ര്യം ഒരിടത്തു സുഖപ്രദമായിരുന്നെങ്കിലും, മറ്റൊരിടത്തു സമുദായമേക്കും ബന്ധിക്കാൻ ഒരുപാധിനതാദർശം നിൽക്കയും ചെയ്തുവന്നു. വ്യക്തിസ്വപാതന്ത്ര്യമേറേ കളുത്ത ഹൃദയം, എത്രയത്രസുഖാനുഭവങ്ങൾ അനുഭവിക്കുമ്പോ, അതിലധികമായി സാമുദായികസുഖം ധർമ്മവ്യയം സ്വാർത്ഥപ്രതിപത്തി അസാധാർണതാ കുറാരമേറു വെട്ടിച്ചറിയുകയാൽ അസുഖാകലമാകയും ചെയ്തു. വ്യക്തിസ്വപാതന്ത്ര്യം മൗനകടന്നു പടന്നാൽ പരോപദ്രവബുദ്ധി പാടെ അറക്കരിക്കും. ബലവാന്മാരായ സമുദായക്കാർ ദുർബലസമുദായാംഗങ്ങളുടെ നേരെ വ്യക്തിസ്വപാതന്ത്ര്യവ്യാജന, പല അപചാരങ്ങളും നേപമാർദ്ദങ്ങളുംപ്രവർത്തിച്ചുവന്നപ്പോൾദുർബലസമുദായാംഗങ്ങളെല്ലാം ചേർന്ന് സ്വയംരക്ഷക്കുവേണ്ടി പ്രബലനായ ഒരു നേതാവിനെ വരികയും

അർത്ഥം അശാസകളുടെ ഫലപ്പെടുമാറ്റ വേണ്ട സന്നാഹങ്ങൾ ഒരു ക്ഷിക്കാടുകയും ചെയ്തു. ബലവാന്മാർ സ്വപ്രാപ്തിയെക്കണ്ടി ദുർബലരെ സ്വാധീനത്തിൽപ്പെടുത്തി, സ്വകീയഭരണശക്തിയെ പ്രബലമാക്കി എന്നും ചില പണ്ഡിതന്മാർ പറയുന്നു. ഈ സുഖലാഭം നശിക്കാതിരിക്കാൻ ചേണ്ടി ദുർബലവർത്തിന് നിശ്ചിതാവധി കടന്ന ഹിംസോപദ്രവങ്ങൾ നേരിടാതിരിക്കാൻ ചേണ്ടി അവർ രമിത് ചില ഉടമ്പടികളും നടത്തി. ഈവിധമാണ് നേത്രസേവകലാപം ഉത്ഭവിച്ചതും. ഈ ബന്ധം പ്രബലസംഘപ്രഭാപിരമോ അല്ല സമുദായംഗങ്ങൾ തമ്മിൽ നേരിട്ടു നായുവസ്ഥകളെ നിവാരണം ചെയ്യാൻ അത്ഭുതനിഷ്ഠയെടിസ്ഥാനമാക്കി സൃഷ്ടിച്ചതോ എന്ന കഥ ഇവിടെ ചിന്തനീയമല്ല. ഏതായാലും ഏതു വിധേനയെങ്കിലും ഉത്ഭവിച്ച രാജകീയപദ്ധതി വ്യക്തിസ്വതന്ത്ര്യത്തെ തട്ടിത്തകർത്തു സ്വപ്രഭുത്വത്തിലാക്കി അകറ്റാക്കുട പരയുന്നവർക്കും, ഈ രാജകീയപദ്ധതിയുടെ ഉദ്ദേശം സമുദായമറിവ്യാരം എന്ന ഉന്നതശീലി ശേഖരത്തിൽ നിന്നാണുണ്ടായിട്ടുള്ളതു. ഉദ്യമസ്ഥലം പർവ്വതമായിട്ടുണ്ടെങ്കിലും പിന്നീടുള്ള അതിന്റെ നിമ്നപ്രവഹം ക്രമാവൃതമായിട്ടുണ്ടു കണ്ടുവന്നതും. സമുദായോദ്ധാരണത്തിനായി ദുർബലജനതയുടെ സഹായസഹകരണത്തിനായി ഉത്ഭവിച്ച ആ രാജകീയ പദ്ധതി അത്രയെ അശ്രദ്ധിനും ഹിംസക്കും പ്രചോദനകരണമായിത്തീരുകയും ചെയ്തു. എന്നാൽ നാളിതുവരെ യുള്ള ഇതിഹാസവൃത്തങ്ങൾ പർശോധിച്ചാൽ അറിയാവുന്നതാണ്.

രാജകീയ പദ്ധതിയുടെ ഈ അവസ്ഥാന്തരം അതിന്റെ സന്ദർഭഭാവിതമായ ഉൽഭവമാണെന്നു പറഞ്ഞുകൂടാം. ഈ സ്ഥിതി ആപലതിയുടെ വികൃതമായ ഭിന്നിപാകം മാത്രമാണ്. എന്തെങ്കിലും ഒരു വസ്തുവിനു ഉൽക്രാന്തി ഉണ്ടാകുക, അതിനു ഒരു ഭിന്നിപാകമുണ്ടായെന്നു ശേഷമാണ് സാധാരണപതിപ്പ്. ശരീരത്തിൽ അഭിനവതപം ജനിക്കണമെങ്കിൽ തത്സംബന്ധമായ പുറപ്രമാണങ്ങൾ വിസ്ഫലിതങ്ങളാകണമെന്നു ഐശ്വര്യശാസ്ത്രത്തിൽ ഒരു സിദ്ധാന്തമുണ്ട്. അതനുസരിച്ചു അനുവൃത്തമായ രാജകീയ പദ്ധതിയും ഉചിതമായിരിക്കുമെന്നു പരിഷ്കൃതമാകണമെങ്കിൽ, അതിന്റെ ആദ്യരൂപം പാടമാണ് പ്രബല ശക്തിക്കധീനമായിരുന്ന ആപലതി ക്രമേണ ഹിനസ്ഥിതിയിലൊത്തുകയും, സമുദായമുഖതപങ്ങൾ രീതി പരിശുക്തങ്ങളാകയും ചെയ്തപ്പോഴുകൂടി, അതിന്നുതന്നെ ഉദ്യമമുണ്ടായി; രാഷ്ട്രീയ ഭരണാധികാരം കരോപ്യകൃതിയൽ സ്ഥിരമെച്ചേന്ദ്രമല്ല; അതു സർവ്വകുലങ്ങളുടെയും അഭിപ്രായങ്ങൾ പ്രതിബിംബിച്ചുള്ള ഒരു നമ്മരസാമാന്യ നഭശായിരിക്കയാണു് നന്നു. രാജകീയകാര്യങ്ങളെല്ലാം തന്നെ, ലോകമതാവലംബികളാകുന്നു. ഇവയായിരുന്നു. ഉൽക്രാന്തമായ രാജകീയപദ്ധതിയുടെ ധൃവസ്ഥകൾ. ഈ പദ്ധതി "പ്രാതിനിധികത്വം" എന്നു പറയപ്പെടാം. ഈ വിധം പലകൊല്ലങ്ങളായി, പ്രചരിച്ചുവന്ന പ്രാതിനിധികത്വങ്ങൾ അന്യേതി

ക്കയിലെ പ്രസിദ്ധനായ വിൽസൺ സ്വയംനിർണ്ണയം എന്നു നാമകരണം ചെയ്തു. ഈ പദ്ധതിയുടെ പാർത്ഥ്വനികചരിണമം, ലോകോല്പത്തിസമയം ഉണ്ടായിരുന്ന പരിശുദ്ധവും നിർമ്മലവുമായ വൃക്കിസ്വാതന്ത്ര്യമായിട്ടുതന്നെ വിവർത്തിക്കയില്ലയോ എന്നു ചിലർ ഉന്നയിക്കുന്നു. ഈ ഉന്നയനം പ്രമാണ രഹിതമാണെന്നു പറഞ്ഞുതുടങ്ങാം. എന്നാലുമല്ല, മനുഷ്യസമുദായം വീണ്ടും വൃക്കിസ്വാതന്ത്ര്യം ലഭിക്കുമെന്നു വരുന്നതിൽ അതുതപ്പെടുവാനമില്ല. കാരണം; ഭൂഗോളവും അതിലെ അദ്ധ്യക്ഷകളും വർത്തുമാണായിരിക്കയാൽ, ഒരിക്കത്തു ഒരു കാലത്തുണ്ടായ സംഭവംവീണ്ടും അതേസ്ഥലത്തിൽ അതേരൂപത്തിൽ വന്നെത്താമെന്നുള്ളതാണ്.

ഒരു സംഗതികൂടി പറഞ്ഞിട്ടു ഈ വിഷയം ഉപസംഹരിക്കാം. അശ്രമനിർമ്മാണരീതി കടംപെടുത്തി സ്വീകാരം. രാജകീയ ഭരണസ്ഥാപനം എന്നീമാതിരിയുള്ള സമുദായ പരിഷ്കാരങ്ങൾ അവിദ്വിചിത്രങ്ങളും മനുഷ്യരിൽ സമഭാവന സർവ്വപ്രസിദ്ധിച്ചിരുന്നു. എന്നാൽ അശ്രമനിർമ്മാണപാധിയും സമഭാവനയും തമ്മിൽ സാമരസ്യമുള്ളവയല്ല. അശ്രമനിർമ്മാണസ്വീകാരമായെങ്കിൽ; കർത്തവ്യക്ഷേത്രം ഭിന്നമാവണം; എന്നാലുമല്ല, സാധാരണപാധങ്ങളും തദനുഭവങ്ങളുമെല്ലാം വിഭിന്നരൂപങ്ങളാകയും വേണ്ട. എന്നാലുമ്പോൾ സമഭാവനലബ്ധി പ്രാപ്തിയുമാകുന്നതെങ്ങനെ? കാലസ്ഥിതി പരിഭോധിച്ചതിൽ ലൌകികമായ സമുദായങ്ങൾ തമ്മിൽ സമാനങ്ങളായല്ല, ഉച്ചനീചാഭ്യന്തരവർഗ്ഗമായി വിഷമങ്ങളായാണു കണ്ടിട്ടുള്ളതും. എന്നാൽ മാനുഷ്യസമുദായങ്ങളിൽ ഈ വിഷമത അത്രമാത്രം സ്പഷ്ടമായിരിക്കുന്നില്ല എങ്കിലും, വേറെ ഒരു പണമായി കൂടിയാലുമ്പോൾ ഒരനുഭവപ്പെട്ടുപതിമടങ്ങു അതിൽ കടന്നുകൂടിപ്പോകുന്നുവേണം പറയുവാൻ. അസ്ഥിതിക്കു അവിടെ സമഭാവനലേശം കാണുന്നതാണോ? വസ്ത്രവും നീളവുംകൊണ്ടു വിസ്തൃതമായ പടങ്ങളെല്ലാംപ്രദർശനശാലയിൽ ഭരണിപ്പതിൽ കെട്ടിത്തൂക്കണമെന്നു പറഞ്ഞാൽ അതു സാധിക്കുന്നകാലത്തോ? ഭിന്നങ്ങളായും ചതുരപ്പാങ്ങളായും മെല്ലാം കൂട്ടിച്ചേർത്തിരിക്കി ഒരു കയറും കുറുകെ കെട്ടിത്തൂക്കിത്തരുംഭോധിപര്യവഹിക്കണമെന്നു കല്പിച്ചാൽ, അകലുന്ന സമയമാകുമോ? അതു കൊണ്ടു കണ്ണുമധുരവും ഉച്ചസംകല്പയുമാകുന്നവായാലോത്തൽപരിചക്രമണം ചെയ്യുന്ന മനസ്സിനെ കളുപ്പിക്കുന്നതുമായ ഈ സമഭാവനാപദം മനുഷ്യസമുദായങ്ങൾ തമ്മിൽ തുല്യം പ്രത്യസ്തങ്ങളും, അവയിൽ ഉച്ചനീചഭാവം പ്രസ്താപ്യമായി കാണുകയാൽ സമഭാവന എന്നതു വ്യവഹാരഭൂമിയിൽ ഉത്ഭവിക്കത്തക്കതല്ലാതെയാണു കാണുന്നതു. അതില്ലായിരുന്നെങ്കിൽ മേൽപറഞ്ഞവിധമുള്ള പരിഷ്കാരങ്ങളാണു ഉത്ഭവിക്കയേ ഇല്ലായിരുന്നേനെ! അതു കൊണ്ടു, അതിനെക്കുറിച്ചും ചിലതെല്ലാം അടുത്ത ഉപസംഹാരലേഖനത്തിൽ പ്രസ്താവിച്ചുകൊള്ളാം.

വിശ്വപ്രവിതയായ ക്ലിയോപ്പത്രാ മഹാരാജ്ഞി.

പനച്ചുരുത്, എൻ. രാമൻപിള്ള.

പരിതസ്ഥിതങ്ങളായ സംഗതികളെ കണ്ടുകേട്ടും ഭരവന്റെ ജീവിതദാലത്തിൽ അചരണാഭാവമുള്ള ജ്ഞാനത്തോടുകൂടി ഉപരിയായ ജ്ഞാനം അനേകവർഷങ്ങൾക്ക് മുൻപ് ജീവിച്ചിരുന്നിട്ടുള്ള മഹതീമന്മാരുടെ ലോകപരിചയം ഒന്നോടെ അറിയുന്നതിനാൽ ലഭ്യമാകുന്നതാണ്. അവരുടെ സ്വപരജ്യസ്നേഹം സ്വസ്ഥമായ സ്നേഹം, സർവ്വദേശസ്നേഹം, പ്രശംസനീയമായ വാത്സല്യം കലാമന്ദിരത്തിൽ വിദ്യയെ, മനസ്സിന് അതിയായ ശ്രോതാവ്, സ്വഭാവ ദ്രവ്യം, അനേകവ്യയങ്ങളായ സൽഗുണങ്ങളേയും കൃത്യങ്ങളേയും അനുകരിക്കുന്നതിനും തങ്ങളുടെ ജീവിതത്തിലും നടത്തയിലും മഹത്തു കളായിരിക്കണമെന്നുള്ള ആത്മരമായ ഒരു പ്രേരണ മനസ്സിൽ ജന്മമാകുകയും തൻനിമിത്തം ലോകവ്യവഹാരങ്ങളിലും ജീവിതമനുരത്തിലും വിജയികളായി തീരുന്നതിനും ഇടയായിരിക്കുന്നു. ആയതു കൊണ്ട് ഉദ്ദേശം രണ്ടായിരം സംവത്സരങ്ങൾ മുൻ ജീവിച്ചിരുന്ന ക്ലിയോപ്പത്രാ മഹാരാജ്ഞിയുടെ ചരിത്രവും കേരളീയരായ നമുക്ക് അത്യന്തം രസപ്രദമായിരിക്കുമെന്നുവെച്ചിട്ടുള്ളവണ്ണം.

ലോകൈകചീനരായ അക്സാണ്ടർ ചക്രവർത്തിയുടെ നിർമ്മാണശേഷം ഈജിപ്റ്റിനെ ഭരിച്ചുവന്നിരുന്നവർക്കുണ്ടായിരുന്ന അന്തിമരജ്ഞിയായ ഈ മഹതീരണത്തിന്റെ ചരിത്രം അനേകവ്യയങ്ങളിൽ അജ്ഞാതമായിട്ടാണ് ഇരിക്കുന്നത്.

ക്രിസ്തുവിന്റെ ജനനത്തിന് നൂറ് വർഷങ്ങൾ മുൻപ് ഈജിപ്റ്റിന്റെ തലസ്ഥാനമായ അലക്സാണ്ടറിയ നഗരത്തിൽ ഈ പുണ്യവതി ജനനമായി. അക്കനായക്കുളമി മഹാരാജാവ് ഭരിക്കുന്നതിന് മുൻപായി തന്റെ മൂത്തമകളായ ക്ലിയോപ്പത്രായയും അനേകത്തിനായ അർസിനോയയും പുത്രന്മാരായ രണ്ടു ടോളമിമാരെയും അടുത്ത രാജാവകാശികളായി റോമാചക്രവർത്തി ഗണിച്ച് ഈജിപ്റ്റിലെ രാജ്ഞിയായിട്ട് തന്റെ പിച്ഛലം മൂത്തമകളെ വാഴിക്കണമെന്നുള്ള ഒരു അപേക്ഷ അയക്കുകയുണ്ടായി. ആ അപേക്ഷയെ പല കലാപഞ്ചുലത്തിൽ പെട്ടുകിടന്ന റോമാചക്രവർത്തി അത്ര ചെറുവെങ്കിലും പിതാവിന്റെ മരണസമയത്തു രജ്ഞിക്ക് മുമ്പു വയസ്സു പ്രായമുണ്ടായിരുന്നു ധീരയും തൺറടക്കാരത്തിയുമായ ആ ഭാഗ്യവതി തന്റെ പിതാവ് തനിക്കായി ഉദ്ദേശിച്ചിരുന്ന ഭരണാധികാരത്തെ അന്യർക്കു വിട്ടുകൊടുക്കയില്ലെന്നുള്ള ദൃഢനിശ്ചയം സമോദനരായ മൂത്തടോളമിയെക്കൊണ്ടിച്ച് രാജ്യഭരണം നടത്തിവരവേ ചില ദുരഭ്യൂതങ്ങൾ ആ മഹതീയെ പിടികൂടാതെയിരുന്നില്ല. തന്റെ സമോദനൻ ടോളമി ഒരു സേവകജാതനും ക്രൂരനും ദുഷ്ടനും ആയിരുന്നു. അയാളുടെ സേവകന്മാർ രജ്ഞിയുടെ ആജ്ഞ അനുസരിക്കാതെയായി അവർ രാജ്ഞിയുടെ മേൽ പലകുറുപ്പുകൾ അനുവശ്യമായി ആരോപിച്ച് ടോളമിയുടെ സമക്ഷം സമർപ്പിച്ചു. അയാൾ തന്റെ സമോദനിയുടെമേൽ ദ്രോഹമുള്ള ചുമത്തിയ കുറ്റത്തിന്റെ വാസ്തവവാസ്തവങ്ങളെ അന്വേഷിച്ചറിയാതെ നാട്ടിൽനിന്ന് ബന്ധിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. ധീരമതിയായ രാജ്ഞി ഈ ബന്ധിപ്പണത്തെ അല്പംപോലും ഗണ്യമാക്കാതെ സിരിയയിൽ ചെന്ന് ഒരു സൈന്യത്തെ ശേഖരിച്ചുകൊണ്ടുവന്ന് സമോദനനെ

+ അക്കാലത്തെ തലസ്ഥാനം അലക്സാണ്ടറിയ ആയിരുന്നു. ഇപ്പോൾ കക്കെറോ ആണ്.

മായി എത്തിത്തു. എന്താൽ അവരുടെ മത്സരം ഒരു രണ്ടാമുലം അവസാനിക്കും മുൻപ് റോമാക്കാരുടെ നേതാക്കൾ തമ്മിലുള്ള കലഹം കൊടുമ്പിരിക്കൊണ്ടു കിഴക്കൻഭാഗത്തെയും ഓടിച്ചു. നേതാക്കൾക്കായ പാപപയസ്സും സിസ്റ്ററും ഇരട്ടിപറ്റിപ്പോയി. രാജാവിനോടുകൂടി വന്നുവന്നു. പാപപയസ്സിനെ ഇരട്ടിപറ്റിക്കാർ വധിച്ചു സിസ്റ്ററുടെ ആഗമകാലത്തു ശേഷിച്ചിരുന്ന അന്ത്യമിദത്തെ കരുതേണ്ടതു് ആവശ്യമായി തോന്നുകയാൽ രാജാവും ടോളമി രാജകുമാരനും മേലാൽ രാജാവിനായി അനുവർത്തിക്കേണ്ടതാണെന്നു സിസ്റ്റർ രീതിമറന്നിട്ടു.

രാജാവിന്റെ അംഗസൗകൃദ്ധവും ആ കരദോഷമില്ലായ്മയും വാദിക്കുന്നവരുള്ളും മൂലം സിസ്റ്ററും രാജാവിനെയും പരസ്പരം വിലയിരുത്തുകയുണ്ടായി. ഇതു വിവരം നാട്ടുകാർ സിസ്റ്ററുടെ സമവർത്തികളായ ഭരണങ്ങളെ മറിഞ്ഞു അയോളിൽ ഇരുപതുവർഷം കലാപത്തിനാരംഭിച്ചു. സ്ഥിരാനുരാഗങ്ങൾക്ക് മദ്ധ്യേമർദ്ദം പലതടസ്സങ്ങളും വന്നുസംഭവിക്കുക ലോകരീതിയാണല്ലോ. രാജാവിന്റെ സഹോദരനായ ടോളമിയും സഹോദരി അർസിനോയും ജനപങ്കാളിത്വം ചേർന്നു പല ഉപദ്രവങ്ങൾ ചെയ്തുകൊണ്ടിരുന്നു. അപ്പോഴെങ്കിലും ഒരു ദൈവമനുഷ്യനായി എത്തി ഒരു ഭയങ്കരസൈന്യത്തെ ശേഖരിച്ചുകൊണ്ടുവന്നു അവരെ എത്രയും തോല്പിച്ചു അർസിനോയെയും ടോളമിയെയും കാരാഗൃഹത്തിലാക്കി നാട്ടിൽ സമധാനപരിപാലനം നടത്തി.

അന്നത്തരം ഇളയടോളമി ഹെറോഡിയോസിന്റെ രാജ്യത്തെ നടത്തിവരവുകൾ പുരുഷപുരുഷനെ ആ സൗന്ദര്യവാനി പൂസവിട്ടു. "സിസ്റ്ററിയൻ" എന്ന് അറിയപ്പെടുന്നവരും ചെയ്തു. അല്പകാലത്തിനുള്ളിൽ വന്നുവന്ന സിസ്റ്ററോടൊത്തു രാജാവിനും സഹോദരനും പുത്രനും റോമിലേക്കുപോയി അവിടുത്തെ സ്വപ്നകാലവാസത്തിനിടയിൽ സിസ്റ്റർ മരിക്കുകയും രാജാവിനായി വിധവയായി തീരുകയും ചെയ്തു "വടനാളം കയ്യോ വടനാളം വടനാളം" എന്നു പറയുന്ന ഇളയസമുദായം കാലതാമസമെന്നു പറയുകയെന്നായി നിസ്സഹായയായ രാജാവിന്റെ ഏകാന്തതയായതോടുകൂടി വീണ്ടും ഇരട്ടിപറ്റി വന്നു പുത്രന്റെ രക്ഷാകർത്തൃത്വത്തിൽ രാജ്യപരിപാലനം നടത്തി.

അപ്പോഴെങ്കിലും റോമിലെ അനന്തരഭരണാധികാരിയായ അന്റോണിയനും അക്വീറ്റിയനും തമ്മിൽ രാജാവിനോടുകൂടിയൊരു കലാപം കിഴക്കേറ്റം മറ്റൊരു പടിഞ്ഞാറേറ്റം പോയി. കിഴക്കേറ്റംപോയ അന്റോണിയൻ സിറിയയിൽ തന്റെ സ്ഥാനമുറപ്പിച്ചു അയാൾക്ക് സഹോദരപാലം ചെയ്യാൻചെന്ന രാജാവിനായി സഹോദരകളും അയാളുടെ ജീവിതത്തിൽ ഒരു പ്രധാനപങ്ക് ആ മഹതിയായ അന്റോണിയൻ അധീനത്തിലായി. അയാളെ യുദ്ധത്തിൽ സഹായിച്ചു; അധികാരപ്രചാരത്തിൽ സഹകരിച്ചു പത്തുകൊല്ലം കഴിഞ്ഞതിനിടയിൽ അക്വീറ്റിയനും അന്റോണിയനുമായി പരസ്പരം വൈരം വീണ്ടുണ്ടായി ആക്വീറ്റിയൻ, ഏകാധിപത്യം വെച്ചു ഒരു ഭയങ്കരകടൽ യുദ്ധം നടന്നു. അന്റോണിയൻ പരാജയമുണ്ടാകുമ്പോൾ ശക്തിയെടുത്തു മരിച്ചു. അന്റോണിയൻ ഇരട്ടിപറ്റിപ്പോയിലേക്കു മടങ്ങി; അന്റോണിയനും പുറപ്പെട്ടു. ധീരവീരനായ അന്റോണിയൻ നായകൻ താൻമൂലം വല്ല മലിനതയ്ക്കും ഇടയുണ്ടാകുമ്പോൾ ഭയന്ന് താൻ മരിച്ചുപോയതായി ഭ്രാന്തായി നാട്ടിൽ പരത്തി ഒരു വിജ്യാനുമലത്തു് ഒളിച്ചിരുന്നു. അന്റോണിയൻ എന്നാൽ ഈ ഭ്രാന്തയെ ഗണിക്കാതെ രാജാവിനെ അന്വേഷിച്ചു കണ്ടുപിടിച്ചു അവരോടൊന്നിച്ച് വെച്ചു ആ ശ്മശാനമെഴുത്ത് പരലോകപുറപ്പെട്ടു. യശസ്സുകാരനും ഭക്തനും അധികാരമേറ്റതും ദൈവതനും ആയ അക്വീറ്റിയൻ രാജാവിനെ ഒരു ദുഷ്ടനായും കത്തിയതും ആയ ഒരു സ്ത്രീ എന്നെ വിചാരിച്ചുള്ള മഹനായ സിസ്റ്റർ അക്വീറ്റിയനോടൊന്നിച്ച് മരിച്ചു. അയാളുടെ സകലൈശ്വര്യങ്ങൾക്കും വേണ്ട സഹായികളായിരുന്നു. അന്റോണിയൻ സിസ്റ്ററുടെ സേനാനേതാവും അന്റോണിയൻ ശ്രേഷ്ഠനും സഹായിച്ചു.

ബന്ധുവും ആണെന്നുള്ള ഏതെങ്കിലും പണ്ഡിതന്മാരുടെ വിചാരിച്ച് അയാൾക്ക് തന്നെപ്പോലെയോ അതുകൊണ്ടുണ്ടാകയില്ലെന്നറിഞ്ഞ് ആ മയിലാരത്തം വിഷപാനം ചെയ്ത് ആയുസ്സേക്കാം അവസാനിപ്പിച്ചു.

പ്രേമം

അതിരമ്പുഴ സി. എ. ദേവസ്വ.

നമ്മുടെ ദാഷ്ടിശാപരമായിത്തീരുന്ന പ്രകൃതിയിലെ പല സംഭവങ്ങൾക്കും പരസ്പരസംബന്ധം അഥവാ ഒരു കെട്ടുപാടുണ്ടെന്നുള്ളത് നിരീക്ഷണസാമത്രിമുള്ള ഏതൊരുവനും ഗ്രഹിക്കുവാനു പരമാത്മസംഗതിയാകുന്നു. ഈ കെട്ടുപാടുതന്നെയാണ് പ്രകൃതിയേ നിലനിറുത്തുന്നത്. അതിനെത്തന്നെയാണ് നമ്മൾ ഈശ്വരദൈവതന്ത്രമെന്നു നാമകരണം ചെയ്യുന്നത്. അതിനതീതമായിട്ടു യാതൊന്നുമില്ലെന്നു സൂചകിപ്പുവാം വിചാരിയ്ക്കുന്നു. ഇപ്രകാരം ഈശ്വരദൈവതന്ത്രത്തോടുകൂടിയ പ്രകൃതി വിശേഷങ്ങളിൽ മനുഷ്യമനസ്സു പ്രവേശിയ്ക്കുമ്പോൾ, എന്തെന്തില്ലാത്ത ഒരു മമത അർജ്ജിയ്ക്കുന്നു. ഈ മമതയേതന്നെയാണ് വിസ്തൃതമായ അത്മത്തിൽ 'പ്രേമം' 'പ്രണയം' 'സ്നേഹം' 'പ്രീതി' എന്നൊക്കെപ്പറയപ്പെടുന്നത്.

ഈശ്വരദൈവതന്ത്രം കൂടുതലായി നിഴലിച്ചുകാണുന്നതു മനുഷ്യരിലാകുന്നു. ഇതുകൊണ്ടുതന്നെയാണ് ഇഹത്തിൽ കാണുന്ന സകല ജീവികളിലും വച്ച് മനുഷ്യർ ശ്രേഷ്ഠരായിത്തീർന്നിട്ടുള്ളത്. ശ്രേഷ്ഠജീവികളായ മനുഷ്യരിലുള്ള ഈശ്വരദൈവതന്ത്രത്തിന്റെ ഭേദഗതികളാണ് അത്മാവും മനസ്സും. മനസ്സിന്റെ ഓരോവിചാരങ്ങൾക്കും ഭാവങ്ങൾ ഉണ്ടു്, ഈ ഭാവങ്ങൾക്കൊക്കെയും അടിസ്ഥാനം പ്രേമമാകുന്നു. പ്രേമത്തിന്റെ ഭാവംകൊണ്ടോ അഭാവംകൊണ്ടോ ഉണ്ടാകുന്നതായിട്ടുള്ള വിചാരങ്ങളെ മനസ്സിനുള്ളു. പ്രേമം അനർത്ഥമായ ഒന്നാകുന്നു. പ്രേമമില്ലാത്ത ഹൃദയം മൺതൂങ്ങാതിനു തുല്യമാകുന്നു. പ്രേമം അനുഭവിച്ചറിയാതെ ഒന്നാണ്. ഏകിലും അനേകം ജനങ്ങൾ അതിന്റെ മാധുര്യം അറിയാതെ കഴിയുന്നവരാണെന്നു പറയുന്നതിൽ അശേഷം അതിശയോക്തിയില്ല. മറ്റു അനുഭവിച്ചിട്ടില്ലാത്തവൻ അതിന്റെ മനസ്സു അറിയാതെ കഴിയുന്നവനായിത്തീർന്നു സാധിക്കുകയില്ല. സകലസംഭവങ്ങളുടെയും മനുഭവമാണു നമ്മെ കൂടുതലായിപഠിപ്പിയ്ക്കുന്നത് "സ്വാനുഭവൈകവേ"

ദ്രുമഹിമാഖ്യപ്രേമം, ദൂരതീതശ്ചൈതരബോധനസീമാന്ഃ" എന്ന് ഒരു കവിപറഞ്ഞിട്ടുള്ളത് ഏറ്റവും യാഥാർത്ഥ്യംതന്നെ.

പ്രേമം മരണചയ്യന്തം നിലനിൽക്കുന്ന ഒരു ഭാവമാകുന്നു. സാമാന്യജനങ്ങൾക്കു് ഈപ്രേമം നിലനിറുത്തുന്നതിന്നു സാധിയ്ക്കുന്നില്ല. പ്രേമത്തിന്റെ സിദ്ധാന്തങ്ങൾ നിഗൂഢതരങ്ങളായിട്ടുള്ളവയാണു് അന്യമായിട്ടുള്ളതിനുവേണ്ടി സ്വീയമായിട്ടുള്ളതു സകലതും ഒരു മനുഷ്യൻ വെടിയുന്നെങ്കിൽ അതു പ്രേമത്തിന്റെ പ്രോണകൊണ്ടാകുന്നു. മഹാത്മാവായയേശുക്രിസ്തു സ്വജീവനേ കൃശിപ്പേക്ഷിയ്ക്കേണ്ടിവന്നതു് മനുഷ്യരോടുള്ള പ്രേമാതിരേകംകൊണ്ടാണെന്നതിൽ അശേഷം അവാസ്തവമില്ല. ഇതുപോലെ മഹാത്മാക്കളായിട്ടുള്ള പലരും സ്വാത്മപരിത്യാഗത്തോടുകൂടി എന്തെങ്കിലും ചെയ്തിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ അതിന്നൊക്കെയും മൂലപ്രകൃതിയായിട്ടുള്ളതു് പ്രേമം അഥവാ സ്നേഹമാകുന്നു.

സ്നേഹം ജീവന്റെ വെളിച്ചവും ആത്മാവിന്റെ അനന്തവും മനസ്സിന്റെ സംരൂപിയുമാകുന്നു. നമ്മുടെ അന്തർഗ്ഗതങ്ങളിൽ മഹത്തരമായിട്ടുള്ളതു പ്രേമവികാരമാകുന്നു. പരസ്പരവിരുദ്ധമായിട്ടുള്ള പക്ഷെ ഏകമോക്ഷേച്ഛമത്തിലാക്കുന്നതും ദുഃഖത്തിൽ സന്തോഷമുണ്ടാക്കുന്നതും സന്തോഷത്തേ വർദ്ധിപ്പിയ്ക്കുന്നതും പ്രേമംതന്നെ. സംസാരസാരത്തേ തരണം ചെയ്യുന്നതിനുള്ള ഒരുതോന്നിയാണു് സ്നേഹം. പ്രകൃതിയേ അറിയുന്നതും പ്രേമമുമാകുന്നു.

ഏതൊരു വസ്തുവിൽ സന്ദർശിച്ചുണ്ടു് ആയതിൽ പ്രേമവും സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നു. സന്ദർശിച്ചില്ലാത്ത ഒന്നിനു് സൗകുമാര്യാമരമുണ്ടാതും പ്രേമമൊന്നുമാത്രമാകുന്നു. ദേദോവത്തേ തിരസ്സറിയ്ക്കുന്നതും മറെറാന്നിനെ അകർഷിക്കുന്നതും സ്നേഹംകൊണ്ടാണു്. ഓരോത്തിൽ മറെറാരാത്മാവിന്നു പ്രഃവരം നൽകുന്നതും പ്രേമംതന്നെ. രണ്ടുജീവനേ സംഘടിപ്പിയ്ക്കുന്നതും പ്രേമല്ലാതെ മറെറാന്നുമല്ല. ഹൃദയങ്ങളേ അവിഷ്ക്കരിയ്ക്കുന്നതു് പ്രേമത്തിന്നു മാത്രം വിശേഷജ്ഞാലിയാകുന്നു. നാമതെങ്കിലുമൊന്നിനെ പ്രതിക്ഷിയ്ക്കുന്നതിനു് കാരണം സ്നേഹംമാത്രമാകുന്നു. വിഷമമേറിയ സംസാരത്തേ സുസാധകമാക്കുന്നതും മഹത്തരായ സ്നേഹത്തിന്റെ പ്രവൃത്തിയാണു്. പ്രേമം അഭ്യസനസമ്മർദ്ദംകൊണ്ടു സമ്പദിയ്ക്കാവുന്ന ഒരുവിദ്യാവിശേഷമല്ല. അതു അങ്കുരപത്മത്തിന്നുണ്ടാകേണ്ടതാണെന്നു മുഖ്യപറഞ്ഞിട്ടുണ്ടല്ലോ. പ്രേമം സ്വകീയമായിട്ടുള്ളതാണു്. ഇഹപരലോകങ്ങളെ കൂട്ടിച്ചേർക്കുന്നതും സ്നേഹമാകുന്നു. ജീവിതായോധനത്തിനുള്ള അഭേദ്യമായ കവചംതന്നെയാണു് സ്നേഹം.

ഇത്രയും പ്രസ്താവിച്ചതിൽനിന്നും സ്നേഹപോലെ ദിവ്യമായിട്ടു ലോകരിൽ വേറൊന്നുമില്ലെന്നുള്ളതപം മാനുവായനാറെ തന്നെസ്മ

രിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നുള്ള വിശ്വാസത്തോടുകൂടി സ്റ്റേറ്റ് മന്ത്രിയുടെ ചില അവാതരവിഭാഗങ്ങളെപ്പറ്റി പ്രതിപാദിക്കുന്നതിനുമുമ്പുള്ളതാണ്!

ഭാഷാഭേദംകൊണ്ട് തമ്മിലുള്ള പ്രേമവും സഹോദരസഹോദരിമാർ തമ്മിലുള്ള സ്നേഹവും ഒന്നല്ല. മാതാപിതാക്കൾക്കു കൂട്ടികളോടുള്ള സ്നേഹവും കുട്ടികൾക്കു മാതാപിതാക്കൾക്കോടുള്ള പ്രീതിയും ഒരേതരത്തിലുള്ളതല്ല. രാജാവിനു പ്രജകളിൽ പ്രേമമുണ്ട്. പ്രജകൾക്കു രാജാവിലും സ്നേഹമുണ്ട്. പക്ഷെ രണ്ടും രണ്ടുതരത്തിലാണ് ശക്തിപ്പെടുന്നത്. ഇതിനെക്കുറിച്ചു മറ്റൊരായിട്ടൊരു പ്രേമമുള്ളതും ഉണ്ടാകേണ്ടതുമാകുന്നു. അതാണ് ഇശ്വരപ്രസ്തോദനം. ഇശ്വരപ്രസ്തോദനം എന്നാൽ നമുക്കു ശ്രേഷ്ഠസ്തോദനമേയുള്ളൂ. ഇപ്രകാരം സ്നേഹം വിവിധപ്രകൃതിയിൽ അനുഭവപ്പെടുന്നതുകൊണ്ട് അപരം ഓരോ പേരുൾക്കും നാം സങ്കല്പിക്കുന്നു. സ്നേഹത്തിന്റെ അത്യന്തമായ അവസ്ഥയിൽ അതായതു നമ്മേക്കാൾ മാതാപിതാക്കൾക്കോടുള്ള പ്രേമത്തിന് 'ഭക്തി' എന്നു പറയുന്നു. ഭക്തി പ്രേമത്തിന്റെ പിതാവാണ്. ഭക്തിയെത്തന്നെ പല പ്രകൃതിയിലും ഉൾക്കൊള്ളുന്ന പ്രേമമുണ്ട്. വാസ്തവത്തിൽ സ്നേഹമെന്നിവയ്ക്കു പൊതുവായി പറയാവുന്നതും അല്ലാത്തതും വ്യത്യസ്തമാണെന്നു മനസ്സിലാക്കേണ്ടതാണ്. അതുകൊണ്ട്.

എന്നാൽ കാതാകാതമാക്കുള്ള പ്രേമത്തിനു പ്രത്യേകവിഭാഗങ്ങളില്ല. അത് സ്നേഹത്തിനു അനുപാദായ ഒരു ശക്തിയുണ്ട്. യാതൊരു തടസ്സവുമില്ലാതെ ജീവിതം സുഖമാക്കുവാനും ഈ പ്രേമമല്ലാതെ മറ്റൊന്നും ഒരു മനുഷ്യനു ഇഷ്ടപ്പെടുന്നതല്ലെന്നുള്ളതു യഥാർത്ഥമാണ്. എത്രയുംപേർ സ്നേഹംനൽകിയാൽ ജീവൻ നല്ലതായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നു. പ്രേമമില്ലാത്തവരുടെ ജീവിതത്തിൽ അരുടെ ചരിത്രമാണ് ഇന്നുപ്രസിദ്ധീകൃതമാകുന്നതല്ലേ? ചരിത്രങ്ങളും കഥകളും നമ്മെ പഠിപ്പിക്കുന്നതെന്താണ്? സ്രീപുരുഷോത്തമൻ ഒരുപോലെ അനുഭവിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു സംഭവം പ്രേമത്തിന്റെയല്ലാതെ മറ്റൊരുതരത്തിലായിരിക്കും. പ്രേമത്തിന്റെ തത്വങ്ങൾ എല്ലാക്കാലത്തിലുമെല്ലാവരും കീർത്തിക്കേണ്ടതാണ്. സിന്ധുതടങ്ങളുടെ പ്രണയത്തെ പുകഴ്ത്താത്തവരായി ഭാരതീയരിലൊരുമുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നില്ല. തമിഴ്, സതൃഭാമ, ദമയന്തി, പത്മിനി എന്നീ വനിതാരാജാക്കന്മാരുടെ അഭർത്ഥനകളെപ്പറ്റി പാവനമായ പ്രണയത്തെ പരിപാദിക്കുന്ന രാമീയനികൾ നമ്മുടെയിടയിൽ വളർച്ച വേണ്ടതാകുന്നു. ഭാരതഭാഗവതാദി ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ പ്രകീർത്തിക്കുന്നതും വർണ്ണിക്കുന്നതും സ്നേഹത്തിന്റെ അവസ്ഥാരാജാക്കന്മാരുടെയെന്നു പറയാം.

രാജാക്കന്മാരുടെതമ്മിൽ ബോധിപ്പിക്കുന്ന പ്രണയം സുഖസന്തോഷങ്ങളിൽ സമാവകാശംനൽകി ജീവിതത്തെ പരിമിപ്പെടുത്തുന്നു. ഇ

തുതന്നെയാണു് മഹത്തരമായിട്ടുള്ള പ്രേമം. വ്യക്തി ഭാവങ്ങളെ മാറ്റുന്നു. സാമാധനമ സംജാതമാക്കുന്നു. വണ്ണഭേദങ്ങൾ ദൂരെതൃജിക്കുന്നു. മുരുകിപ്പറഞ്ഞാൽ സ്നേഹമായിട്ടുതന്നെ നുകരും സർവ്വ പരിചരിക്കുന്നു.

ഐശ്വര്യമായ അതായതു് രംഗപാസംബന്ധമായ അതുൽകൃഷ്ടസ്നേഹപ്രകാരം നമുക്കെവിടെയും കാണാം. വികസിക്കുന്ന കസുമങ്ങളിലും തളിക്കുന്ന സസ്യങ്ങളിലും ഊശഭസ്നേഹം ഉള്ളത്തുവെ ഉളെപ്പടുന്നുണ്ട്. തന്നിമിത്തം നമുക്കതിൽ മനോഹരതയും സ്നേഹവും ഉണ്ടാകുന്നു. വായുനഞ്ചാത്തിലും സൂര്യചന്ദ്രന്മാരുടെ പ്രകാശത്തിലും മന്ദലിലും ഇടിനാടത്തിലും ഏന്നുവേണ്ട പ്രകൃതിയിൽ കാണുന്ന സകലചരാചരങ്ങളിലും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഈശ്വരന്റെ പ്രീതി നമുക്കു കാണാൻ കഴിയും. ഒന്നിനു മറെറൊന്നിൽ പ്രിയമുണ്ടാകുന്നതിൽ ഈശ്വരസംബന്ധമായ സ്നേഹം അവ രണ്ടിലുമുണ്ട്. വിദ്യാന്മാർ വിശ്വരിക്കുന്നതും കവികൾ വണ്ണിക്കുന്നതും പ്രേമത്തെത്തന്നെ. വിദ്യാന്മാരിൽ ബുദ്ധിവികാസവും കവികളിൽ വണ്ണനാഭോഗിയുമുണ്ടാക്കിത്തീർക്കുന്നതും പ്രേമമല്ലായെ മറെറൊന്നുമല്ല.

സ്നേഹം സ്വാർത്ഥമാകുന്നു. അങ്ങനെയുള്ള സ്നേഹമാണു് ഉത്തമ മനുഷ്യരുടെ ഹൃദയത്തെ വലയം ചെയ്തിരിക്കുന്നതു് ജ്ഞാനം അത്മാവിനു ഭൂഷണമെങ്കിൽ പ്രേമം അത്മാവിനു് ജീവനാകുന്നു. റിജ്ഞാനം മനസ്സിന്റെ വികാസമാകുന്നതുപോലെ പ്രേമം മനസ്സിന്റെ സൗഭൃദ്ധമാകുന്നു. ജ്ഞാനം ചേതസ്സിനു ഭക്ഷണമാകുന്നതിൽ പ്രേമം അതിനു സേവകമാകുന്നു. പ്രണയം ഭക്തിയുടെ സന്താനമാണെന്നു് ഒരു മഹാൻ പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുള്ളതെന്റെ സ്മൃതി പഥത്തിൽ എത്തുന്നു.

സ്നേഹം അനുഭവിക്കുന്നതോളം വലിയൊന്നു ഒന്നാകുന്നു. അനുഭവത്തിലാണതിന്റെ തത്വമറിയുന്നതു്. മറെറൊരാൾക്കു നാമാകുപ്പുണ്ടായതിൽത്തീരുന്നതും പ്രിയത്തിന്റെ അനുഭവത്തിലാകുന്നു. പ്രേമത്തിന്റെ ഉപദേശത്തെ ചൈതന്യചരിതാമൃതത്തിൽ താഴെപ്പറയുംപ്രകാരം എഴുതിയിരിക്കുന്നു.

“ഉപഭോഗേന ഓനേന
കാർശ്യം കോശോപിയാസ്യതി
ചിതും ഭൂയഃ ക്ഷണാൽ പ്രേമ-
ഭണ്ഡാകാരോഭിവൽഭതേ.

സുഖത്തിലും ദുഃഖത്തിലും വലുതാകുമായിരിക്കുന്ന സ്നേഹമാണു് മനസ്സിനാധാരം. ഒരു വസ്തുവിന്റെ ശരിയായ രൂപം മനസ്സിൽ മായാത്തവിധം ചിത്രിയ്ക്കുന്നതും സ്നേഹത്തിന്റെ വൃത്തിയാണു്. ഒന്നിന്റെ അപ്രത്യക്ഷതയിൽ മനസ്സിനു് വ്യസനമുണ്ടാക്കുന്നതും പ്രേമമാകുന്നു. സ്നേ

ഹം അനുഭവിച്ചതിനെ വീണ്ടുംവീണ്ടും അനുഭവിക്കുന്നതിന് മനസ്സുവരുന്നതാണ്. രസവേദിയായ ഒരു മഹാകവി പ്രേമപരിപൂർണ്ണമായ വസ്തുവിന് സൗന്ദര്യമുണ്ടെന്ന് സിദ്ധാന്തിക്കുന്നു. അസുന്ദരമെന്ന് പറഞ്ഞു ചിലർ പരിശ്രമിക്കുന്ന വസ്തുവിന് മറ്റുചിലർ സുഷമയേറിയതെന്നു സിദ്ധാന്തിക്കുന്നത് സ്നേഹമൂലമാണ്. വംശഭേദിയെന്നായ ഒരു കവിയുടെ അഭിപ്രായത്തിൽ പ്രേമം രമണീയമല്ലാത്ത വസ്തുവിന്റെ സുകുമാരതയും സുകുമാരിയുടെ പരിശുദ്ധിയും പരിശുദ്ധിയുടെ ഭേദതവുമാണെന്നാകുന്നു.

സ്നേഹം സമ്പൂർണ്ണമായ ഒരു ഭാവിശേഷമാകുന്നു. അതിന്റെ ഇല്ലായ്മയിൽ ജീവിതം ദുസ്സാധകമായിപ്പരിണമിക്കുന്നു. തന്നിമിത്തം സുകൃതനശീകരണത്തിനുള്ള പല സാമഗ്രികളും വലിപ്പക്കുറവും മഹനീയമായലോകജീവിതം കലുഷീകൃതമാകയും അസംഖ്യമാപത്തുകൾക്ക് നിദാനമായും തീരുന്നതാണ്.

മനുഷ്യക്ക് മഹത്തരമായ ഈശ്വരാനുഗ്രഹം വരികുന്നതിനും അദ്ദേഹത്തിന്റെ സുദാമമായപ്രിയം ആവശ്യമാകുന്നു. ഈശ്വരന്റെ അണിമാദ്യപ്പെടുത്തലായി സിദ്ധിക്കാൻ അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രേമത്തിൽ വിശ്വസം നേടുന്നതിന് എത്ര മഹത്വമാക്കും. ലൗകികത്തെ വെടിയുന്നുണ്ട്. എത്രപേർ യോഗികളാകുന്നു. എത്രപേരാണ് വനവാസികളായിട്ടുള്ളത്. എത്രയോജനം ഭീക്ഷയിരിന്ന് ദൈവത്തിൽമാത്രം മനസ്സു വെച്ചുകൊണ്ട് ലോകം മുഴുവൻ ചുറ്റിത്തിരിയുന്നു.

ഇത്രയും വിശ്വസ്ത ലക്ഷണപരിപൂർണ്ണമായ പ്രകൃതിഭാവം എല്ലാ മനുഷ്യരിലും എല്ലാ ജീവികളിലും വലിപ്പിക്കേണ്ടതാണ്. ലോകത്തിന്റെ സമാധാനം ആപരമസ്നേഹത്തിൽ സ്ഥിതിചെയ്യുന്നു. നശപരമല്ലാത്ത സ്നേഹം എവിടെയും പ്രകാശിക്കട്ടെ!

ഓരോരുത്തർ സ്വയമായി സ്നേഹിക്കുന്നതുപോലെ പരസ്പരമായും ഭവിക്കട്ടെ! സ്വയംജ്ഞിതസ്നേഹം മുഴുവൻ ഈശ്വരനിൽപ്പിക്കട്ടെ. കാലത്തെ കവിതയ്ക്ക് അല്പിക്കുന്നതിലുള്ള മൗഢ്യത്തിൽ സ്നേഹം നശിച്ചു പോകാതിരിക്കട്ടെന്ന് അധുനികന്മാരോട് പ്രാർത്ഥിക്കുകയാണ് മഹാകവിയായ ഷേക്സ്പിയറുടെ ഗാനത്തേ ഞാനും പാടിക്കൊണ്ട് ഇതിനെ ഇവിടെ അവസാനിപ്പിച്ചുകൊള്ളട്ടെ!

അപ്പൊഴപ്പൊഴുതവായിട്ടും മെറിയകാരണത്തിലിളകുന്നതും വിഷ്ണുമാണുവരുകിത് നശിച്ചിട്ടുമത്രം സ്ഥിരപ്രണയമല്ലതാൻ സ്ഥായിയായപ്രിയമൊരേനിലയ്ക്കുവിലസുന്നു; ഞാനഥയഥാർത്ഥമായും രണ്ടു ചിത്തമൊരുമിച്ചതിൽ തടവിധിനിടയെന്തെന്തെ!

പ്രണയപ്രഭാവം.

(തുടർച്ച)

വെബ്ബിയസ് ലക്ഷ്മണൻ നമ്പൂരിപ്പാട്.

അരാണമ്മാളുവിൽവല്ലനേവനെതിരില്ലാത്തപുണ്യംകേന്ദ്രം
മേളാരാളാണെങ്ങുമ്മാതിരിയൊരുവനെത്താൻകാണതില്ലീശനെന്ത്യേ
നേരായനേവമോരോതമിവളെനിരീക്ഷിച്ചിട്ടുംപോതുതമ്മിൽ
സ്വദാധനത്തുതത്താൽസടിതിചിറുവീടുത്തിടിനാർസ്മികർമുറും.

അനാതീവാക്കിൽവന്നീടിനനിരുപമനാമീശനാദിത്യമർ
കുപ്പാനാഗ്രേസൗരതന്നുടതനമരിപ്പുറപ്പെട്ടൊരാളായിരുന്നു
മാനാതീതപ്രസിദ്ധിപ്പെലാലമപൈതകമച്ഛന്നെഴുന്നേൽപകുപ്പായ്
ത്താനാരാജാത്തമുൻതൽഗുണമഖിലവുമോത്തുല്പസിക്കുന്നേളംഗ്വം. ൧൫

വല്ലാശ്ചതുപ്രഭാവപ്രമുഖമപുരുഷമുജ്ജ്വനംതാതനെനെ
ന്നില്ലാതേമക്കൾമററുള്ളവരിലുമധികസ്നേഹവാത്സല്യഭാരം
വൃച്ഛാക്കൊണ്ടുഭവീച്ചുവിമലതയശോഭാരവെശിഷ്ടവിഭാൽ
ക്കല്പാമീശങ്ക;ഖെന്നാൽജനതതിയുമതിൽപങ്കുകൈക്കൊണ്ടിരുന്നു. ൧൯

അക്കല്യാത്മാവിനപ്പെണ്ണിലുമവനിലവർക്കുംപരംരാഗമുണ്ടായ്
ചിക്കുന്നന്യോന്യമിസ്സംഗതിയറിയുവളത്താനവക്കൊട്ടുപോലും
തക്കംകിട്ടാത്തുതൽസ്ത്രീപുരുഷരുതമത്യാത്തിയെല്ലാംസഹിച്ചു
ന്നൾക്കമ്പംവിട്ടിതെല്ലായ്യാഴമമതരശ്രദ്ധക്കൈക്കൊണ്ടുകാത്തു. ൨൭

അക്കാലംരാത്രികാലത്തൊരുദിവസമിരുട്ടെങ്ങുമറീട്ടുമാറു
ള്ളക്കാർമേലങ്ങൾനീങ്ങീടിനാഗനതലംചേന്നൊരാളുഞ്ചിഞ്ചം
ദിക്കാകെത്തന്നുമോഹനവിമലമയുഖങ്ങൾചിന്നിപ്രമോദം
നിൽക്കാതാക്കുംപരത്തിത്തളിമയൊടുപാരംഭംഗിയിൽപ്രേല്ലുസിച്ചു. ൩൭

പാരംനീളെച്ചൊരിഞ്ഞുള്ളൊരുപുതിയമഹാമാരിമാറീട്ടുനല്ലം
നേരംചെന്നിട്ടിപ്പെന്നവനിവലയമീക്ഷിക്കുകിൽതോന്നുമാക്കും
മാൻയൊവ്വനൃചിത്തഭ്രമമളിടുവാൻറീട്ടുലാസൻകണക്കെ
സ്നേഹഭ്രോപേതനാകുംകളിർപവനനിഴഞ്ഞെങ്ങുമേവീശിടുന്നു. ൪൯

തുടരും

കൈത്തൊഴിലും വ്യാപാരവും.

പ്രത്യേകമായ ഒരു സ്ഥലമോ, അധികമായ മൂലധനമോ ഇല്ലാത്തതും പരപേക്ഷകൂടാതെ അവരവർക്കുതന്നെ സുലഭമായി ഉണ്ടാകുവാൻ സുധിക്കുന്നതും, ഏല്പാ സ്ഥലത്തും സദാ ധാരാളം ചിലവാകുന്നതും നല്ല ലഭ്യതയുള്ളതുമായ-

<p>വേദനാസംഹാരി പല്ലപ്പൊടി ചുണ്ണാണി മൂലധൂഷിക് പല്ലവേദനക് തേരുകിക് കസ്തുരിമുളിക വിരോധനമുളിക ചൊറിക്ക ഖലമാരി ചെവിക്കുത്തിൻ രോമനാശിനി ടി സോപ്പ് സ്മനനേതൈലം കാമദ്രാവകം ലേബ്രങ്ങൾ സോഡാവാട്ടർ ലെമനസ് വാട്ടർ ധ്വനാരിസർപ്പതം</p>	<p>ചെറുനാരങ്ങ സർപ്പതം പനിനീർ സർപ്പതം വാസനമൃക്കത്തൂർ സുഗന്ധകൃന്തൽപ്പം മുഖക്കുരുവിന പരിമുളകേശതൈലം അകാലനരക് നരച്ച രോമചായം ഇടിച്ച പൊക്കയില പരിമുള അടക്കപ്പൊടി എസെൻസ് രോസ് ലവണ്ടർവാട്ടർ വാസനവില്ല സുവാധിത പീർ കറുപ്പ മക്കിപ്പൊടി നീലകുപ്പ ടി ടി മക്കി കറുപ്പമക്കി കൊപ്പിമക്കി</p>	<p>റബ്ബർസ്റ്റാമ്പുമക്കി ചുങ്കപ്പുമക്കി പച്ചമക്കി നീലമക്കി അടയാളമക്കി രഥസ്യമക്കി വെള്ളിനിൽപ്പ് ജർമ്മൻസിക്വർ പത്രപോളിക് കുരുത്തരക് ചുങ്കുന്നരക് നീലഅരക് തോൽകറുപ്പുചായം മരവാളിസ്യ തൂണികഴുകുന്നസോപ്പ് (മരുന്നസാമനം, ക പ്പി, പെട്ടി, ചിത്രകുട്ടകൾ ചായങ്ങൾ മുതലായവ കി ട്ടുന്ന സ്ഥലങ്ങൾ.)</p>
--	--	--

മുതലായ മറ്റുപല സുഖസംധകമായ കേന്ദ്രങ്ങളും നിത്യോപയോഗമായസാമനങ്ങളും ഉണ്ടാക്കേണ്ടുന്ന ക്രമങ്ങളേയും അതുകൾക്കു ചിലവിനെ ഉണ്ടാക്കുവാൻ പരസ്യങ്ങൾ നടത്തേണ്ടുന്ന വഴികൾ മുതലായ വ്യാപാരരത്നങ്ങളേയും എല്ലാവർക്കും ധാരാളം മനസ്സിലാകുന്ന രീതിയിൽ എഴുതി പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിട്ടുള്ള

“വ്യാപാരബന്ധം”

എന്ന ഈ പുസ്തകത്തെ ഉടൻവാങ്ങി പഠിച്ചു സ്വാതന്ത്ര്യത്തോടു നിങ്ങൾക്കുപണം ധാരാളം സമ്പാദിക്കുവാൻ സാധിക്കുന്ന ഈ വഴിയിൽ ഇറങ്ങുവിൻ. വില പുസ്തകം 1-ന്നു ക 1 ണ 8, വി. പി. ചിലവു പുറമേ. കടലാസ്സിനുള്ള ശേർല്ലട്ടാക്കാരണം അച്ചടിച്ചിട്ടുള്ള പ്രതികൾ കുറവായതിനാൽ മുൻകൂട്ടി അയച്ചുപെടുന്നതു ഉത്തരമായിരിക്കും.

എന്നും

പി. എ. അയ്യർ,

എ. കെ. കണ്യാശാല
തൃശ്ശിവപേരൂർ.—തെൻതുറ

കേരള ദീപം.

ഒരു ഇംഗ്ലീഷ് മലയാള പ്രതിവാരപത്രം

പരിസംഖ്യ ആണ്ടിൽ മുൻകൂർ

പ. ബ്രി. രൂപമാത്രം.

നിഷ്കുഷ്മായും, സ്വതന്ത്രമായും, വർഗ്ഗീയമത്സരരഹിതമായും പൊതുവായുഷ്മയെ ലക്ഷ്യമാക്കി രാജ്യകാർയ്യങ്ങൾ, സമുദായകാർയ്യങ്ങൾ, വിദ്യാലയകാർയ്യങ്ങൾ, നിയമകാർയ്യങ്ങൾ, കൃഷി, കച്ചവടം, കൈത്തൊഴിൽ എന്നിങ്ങനെയുള്ള വിവിധ വിഷയങ്ങളെപ്പറ്റി പ്രതിപാദിക്കുന്നതും തിരുവിതാംകൂറിന്റെ ഭവനസമാനനന്തരിയായ തിരുവനന്തപുരത്തു നിന്നും പ്രതിവാരം പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്നതുമായ ഒരു പത്രം.

കേരളദീപത്തിൽ പരസ്യങ്ങൾ ചേർക്കുന്നതുകൊണ്ടു ഉത്തമമായ ഒരു ആദായമാർഗ്ഗമാകുന്നു. പരസ്യക്കുടിശ്ശികയില്ല.

മാനേജിംഗ് ഉടമസ്ഥൻ

തോമസ് ചോൾ ബി. എ.

തൈക്കാട്, തിരുവനന്തപുരം

സർഗ്ഗം.

ബ്രഹ്മശ്രീ തച്ചടയത്തമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലെ രക്ഷാധികാരിയിലും, മെസ്സേഴ്സ് പി. കെ. നാണുപിള്ള. എസ്സ്. എൻ കൃഷ്ണപിള്ള ബി. എ. ഇവരുടെ പത്രാധിപത്യത്തിലും പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്ന ഒരു വിശിഷ്ട മലയാളമാസിക. വിദഗ്ദ്ധന്മാർ എഴുതുന്ന പ്രൗഢ നോഹരമായ ലേഖനങ്ങളും രസജനകമായ ചെറുകഥകളും പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്നു. വിശേഷാൽപ്രതികൾ വരിക്കാർക്കുമാത്രം സൗജന്യമായി കൊടുക്കുന്നതാണ്. വാർഷികവരിസംഖ്യ രണ്ടുരൂപ. വിദ്യാർത്ഥികൾക്കും വായനശാലകൾക്കും ഒന്നരരൂപ, മുൻകൂർ മണിയാർഡായി അയക്കണം.

എസ്, മാനേജർ, "സർഗ്ഗം"

ഇരിങ്ങാലക്കുട.

A. & P. O.

വദ്യാത്മികളുടെ ഭാഗ്യം.

എഴുപ്പം എഴുപ്പം ഇംഗ്ലീഷുപഠിക്കാൻ ഏറ്റവും എഴുപ്പം.

ഇംഗ്ലീഷുഭാഷാസാഹായി ൨-ാംഭാഗം വരത്തിവായിച്ചാൽ ഇംഗ്ലീഷുപഠിക്കാൻ അർക്കം ഏറ്റവും എഴുപ്പം. വിദ്യാത്മികൾക്കും അല്ലാത്തവർക്കും എല്ലാവർക്കും വലിയ ഭാഗ്യം. ഇതുവലിയ ഭാഗ്യം ഇതിനുമുമ്പിൽ ഉണ്ടായിട്ടില്ല. ശബ്ദരൂപീകരണം വാക്യനിർമ്മാണം പുഴുത്തുകളുടെ മാതൃക പ്രബന്ധരചന പഴഞ്ചൊല്ലുകൾ സംജാതാവിവരം മുതലായി ഇംഗ്ലീഷുഭാഷാസംബിച്ഛ അറിവേണ്ട എല്ലാവിവരങ്ങളും ഭേദങ്ങിയതങ്ങളുടെ ഇംഗ്ലീഷുഭാഷാസാഹായി വരത്തിപഠിച്ചാൽ അർക്കം ഇംഗ്ലീഷിൽ സംസാരിക്കുകയും എഴുതുകയും പ്രസംഗിക്കുകയും മനഃപൊയ്യും. ഇംഗ്ലീഷുവിദ്യാത്മികൾക്കും ഇംഗ്ലീഷു ഉപഭാഷയായി എടുത്തട്ടുള്ള മലയാളവിദ്യാത്മികൾക്കും വീട്ടിൽത്തന്നെ ഇംഗ്ലീഷുപഠിക്കാൻ അഗ്രഹിക്കുന്നവർക്കും എല്ലാം ഒന്നുപോലെ ഉപകരിക്കണമെന്നുള്ള പ്രത്യേകകരുതലോടുകൂടി ഇംഗ്ലീഷുഭാഷാപണ്ഡിതനായ മിസ്റ്റർ രാമൻഭട്ടനവർ അർക്കങ്ങളെക്കൊണ്ടു തങ്ങൾ തയ്യാറാക്കിയിട്ടുള്ള ഈ പുസ്തകത്തിന്റെ മഹത്വവും വരത്തി അറിയാനാഗ്ലാതെ എഴുതിയറിയിക്കാൻ സാധ്യമല്ല.

പുസ്തകം ൧ കി

വില്പ അ ൧൨

കേരളീയരുവജനമിതം.

ഇന്നത്തെ ഇന്ത്യയുടെ ഉന്നമനത്തിനുതകത്തക്കതായ മതം, സമുദായം, വിദ്യാഭ്യാസം, വ്യവസ്ഥയും, കൃഷി, വിചാരപരിചയം, സാഹിത്യം, ജീവചരിത്രം, ദീർഘജീവിതോപായം തുടങ്ങിയുള്ള പ്രൗഢവിഷയങ്ങളെക്കുറിച്ചു പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്നതും, നിങ്ങളുടെ പേരിനെ മുൻനിർത്തിക്കൊണ്ടു അതാതുമാസം ൧൫-ാംനാൾ മുൻപ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്നതും ആയ ഈ മാസികയുടെ വരിക്കാരിയെന്നു കൈകൊല്ലത്തേക്കു പരീക്ഷിച്ചു നോക്കുക. സമാതമുള്ളപക്ഷം ഒരു രൂപാ മുൻകൂർ അയച്ചോ അതുകയ്യു വി. പി. അയപ്പാൻ സമ്മതിച്ചോ ഉടനെ അപേക്ഷിക്കുക.

വരിസംഖ്യ ഒരു കൊല്ലത്തേക്കു ൨. ക്.

ജ്ഞാനദസ്വാമി—ഉടമസ്ഥൻ-കേരളീയരുവജനമിതം.

പനവേലി, ചൊട്ടാരക്കര—തിരുവിതാംകൂർ.

